

ሸውዓተ

መጨረሻታ ቃላት ኢየሱስ።

ንባብ፡ ሉቃስ 23፡32-34።

ኢየሱስ ወንጌላውያን ከም ዝነግሩና ኣብ ጊዜ ሞቱ ሸውዓት ሓጸርቲ ግን ዓሚቕ መልእኽቲ ዘለዎን ከም ዝተዛረበ ይነግሩና። ንዘመናት እዞን ሸውዓተ ቃላት ኣርእስቲ ናይ ብዙሕ ስብከታት መጻሕፍቲ ኣምልኾን ሙዚቃን ኮይነን። እዞን ሸውዓተ ቃላት ኢየሱስ ኣብ ቅዱስ መጽሓፍ ሰፊረን ክንርኢ ከሎና ፍሉይ ትርጉም ኣልኣን። ኣብ ቅ. መጽሓፍ ቍ 7 ምልክት ናይ ምልክት እዩ። ናይ ኪዳን ቃል። እዚ ክንሓሰብ እንከሎና ነቲ ሸውዓተ መዓልቲ ፍጥረት እግዚአብሔር ንዓለም ኣብ ሸድሸተ መዓልቲ ከም ዝፈጠረ ኣብ ሻብዓይ መዓልቲ ከም ዘዕረፈ ንዝክር። ኣብ ኩሎም ወንጌላውያን ቍ 7 ተደጋጊሙ ክጥቀስ ንረኽቦ ንኣብነት ሸውዓት ምልክታት ኣብ ወንጌል ዮሐንስ፣ ንሓወይ እንተ በደለ ሸውዓተ ጊዜዶ ክምሕር፣ ሸውዓተ ኣጋንንቲ ዝሓደራ ሰበይቲ. . ሸውዓት ናይ ምልክት ምልክት እዩ። ሓደ ነገር ኣብቲ ዝለዓለ ምልክት ወይ ፍጻሜ በጺሑ ኣሎ ማለት እዩ።

ኢየሱስ ቅድሚ ምማቱ ሸውዓተ ቃላት ተዛረቡ እዚ ክመውት ከምዝቐረበ፣ ነቲ ዘምጽኦ ተልእኮ ክዛዝም ከምዝኾነ ንምምልካት እዩ። ስርሑ ተልእኮኡ ምስ ፈጸመ ኣብ ሰንበቱ ናብ ድቃስ ሞቱ ክኣቱ እዩ። ብኻልእ ወገን እዚ ዘመልክቶ ናይ ክርስቶስ ሞት ከመይ ኢሉ ናይ ሓዲስ ፍጥረት መጀመርያ ከምዝኾነ እሞ ሓዲስ ልደት ከምዝኾነ ዝገልጽ እዩ። ሞቱ ዘለዓለማዊ ኣይኮነን፣ ካብ ሞት ክትንሥእ እዩ፣ ሽቡ ኩሉ ፍጥረትክሕደስ እዩ።

ዳርጋ ኣብ ኩሉ ባህልታት ለበዋ ናይ ሓደ ዝመውት ሰብ ክቡርን ዘይጥለምን እዩ። እተን ናይ መጨረሻ ቃላት ናይ ሓደ ዝመውት ሰብ ዳርጋ እቲ ቀንዲ ነገራት ዝልዓለ ኢሉ ዝሓሰቦን ንሰማዕቱ ክብሎ ዝደለን እዮም። እዚ እዩ ሽኦ ናይ ኢየሱስ ነገር። ቅ. ኣጎስጢኖስ ከም ዝበሎ፡ **እታ ኦም እናሞተ ኣብኣ ኣባላቱ ዝተመስረትዎ መንበር ናይ ልዕሊ ኹሉ ትምህርቲ እያ።** The tree upon which were fixed the members of Him dying was even the chair of the Master teaching.” ኣብ መስቀል ዝተዋህበ ትምህርቲ መሰረት ንኹሉ መንፈሳዊ ሕይወትና እዩ።

ነዞን ሸውዓተ ቃላት ብዛዕብኣን ንሕሰብ ብሓፈሻ ንዓለም ከም ዝተነግራ ጥራሕ ዘይኮነ፣ ሎሚ ንኹልና ከም ዝተባህለ፣ ንኣይ ብግለይ ከም ዝተባህለ ኢልና ክንርእዮ ኣሎና። ኢየሱስ ቅድሚ ምማቱ ብዛዕባኻ/ኺ፣ ኣብዛ ዓመት፣ ኣብዛ ወርሕን ዕለትን ይሓሰብ ነሩ። ሓደ ፍሉይ መልእኽቲ ክህበካ/ኪ ክረኽበካ፣ ክቕስነካ ወይ እውን ክውጥረካ እሞ እሙን ክትከውን ምእንቲ ይደሊ ነሩ። እዞን 7ተ ቃላት ኢየሱስ ኩሉ ንገብሮን ክንሓሰቦን ዘሎና ዝነግራ እዩን።

እተን ሸውዓተ ቃላት እዞን ዝስዕባ እዩን።

1. ኦ ኣቦይ ዝገብርዎ ኣይፈልጡን እዮም እሞ ኅደገሎም (ሉቃስ 23፡34)።
2. ሎሚ ኣብ ገነት ምሳይ ከም እትኸውን ብሓቂ እብለካ ኣሎኹ (ሉቃ 23፡43)።
3. እእንሆ ወድኺ. . . . እንሃ ኣዴኻ (ዮሐ 19፡26-27)።

4. አምላኸይ አምላኸይ ንምንታይ ኃደግካኒ (ማቴ 27:46)።
5. ጸሚአ (ዮሐ 19:28)።
6. ተፈጸመ (ዮሐ 19:30)።
7. ኦ አቦይ ንነፍሰይ ኦብ ኢድካ አማዕቀኅሳ አሎኹ (ሉቃ 23:46)።

፩ያ ኦ አቦይ ዝገብርዎ አይፈልጡን እዮም እሞ ኅደገሎም (ሉቃስ 23:34)።

እቶም ኦብ ስቕለቱ ዝነበሩ ወተሃደራት ኢየሱስ ኦብ ጊዜ ሞቱ ናይ ስቓይ አውያት ክሰምዑ ብርግጽ ይጽበዩ ነርም እዮም፤ ምኽንያቱ ኩሉ በቲ ጨካንን ዝቓይ ዝመልኦ አመዋውታት ኩሎም ብኣኡ ዝሞቱ ክሳቐዩ ግድን እዩ። ናይ ቃንዛ ናይ ስቓይን ተስፋ ቀኑርጸትን፤ ናይ ሕርቃን ብኸያትን የስምዑ። ነቶም ዝሰቓልዎ ዝነበሩ ዝርገምን ዝጸርድፍን ብዙሓት እዮም። ነዘን ንኸልእን እዮም እቶም ወተሃደራት ክሰምዕዎ ዝኸእሉ ዝነበሩ ኦብ መስቀል ካብ ዝመውት ሰብ። እንተ ኾነ ካብቲ ሽዑ ንሽዑ ዝሰቓልዎ ዘሳቓይዎ ዝሰምዕዎ ፍሉይ እዩ ዝነበረ፤ **ኦ አቦይ ዝገብርዎ አይፈልጡን እዮም እሞ ኅደገሎም** ዝብል።

እዚኣን ቃላት ኢየሱስ ሽዑ ንሽዑ ኦብ መስቀል ምስተሸንከረ ዝበለን እየን። ምናልባት ነቲ ዝሸንከሮ ወተሃደር ነዘን ቃላት ክሰምዕ እንከሎ ዘገረሞ ንነፍሰወከፍና ሎሚ እንሰምዐን እውን ኸገርማና ይኸእላ እየን። ንሓደ ሞትካ ስቓይካ ተመንዩ ኦብ ልዕሊኻ ዝፈጸመ ናይ ምሕረት ቃላት ክተሰምዖ። ንኣና ንደቂ ሰብ ከቢድ እዩ በዚ እዩ ኢየሱስ ሓዲስ ትምህርቲ ክምህረና ደልዩ።

ኢየሱስ ካብ መጀመርያ ተልእኮኡ ዝመሃሮን ዝበሎን እዘን ቃላት ምሕረት እየን። ንጸላእትኹም አፍቅሩ፤ ምእንቲ እቶም ዘሳድድኹም ጸልዩ፤ ንዝበደሉና ሕደገሎም። ኦብዚ ኢየሱስ ጭቡጥን ምሃርን ዝኾነ ኦብነትን ትምህርትን ሂሱና።

ብሓቂ ክንርእዩ ከሎና እዚ ዓይነት ሕድገት ከቢድ እዩ። ኦብ ርእሰና ምልስ እንተ በልና ንሓደ ብሽቢድ ዝጎድኣና ክንመውት ዝገበረ ከመይ ኢልና ክንምሕር ክንሓድገሉ ንኸእል። ኦብ መዝገብ እምነትና ከምዝምህሮ ነዚ ዝወረደና ዓመጽን ግፍዕን ከምዘይወረደና ክንርእዩ ኦብ ሓይልና ወይ ዓቕምና ዝውሰን አይኮነን። ወላ ነቲ ዝወረደና ግፍዒ ክንሓድጎ ወይ ክንርስዖ እንተ ደለና ዝግደፍ አይኮነን። ዝኾነ ኾይኑ ቤተ ክርስትያን ዓመጽ ግፍዒ ኦብ ልዕሊና ምስ ተፈጸመ ክልተ ነገር ክንገብር ትደልየና። ነዚ ዝወረደና በደል ኦብ ለምና ክንቅይሮ ድሕሪኡ ኦብ ፍቕሪ ክንመልሶ አሎና። ነዘም ክልተ ነገራት ኦብቲ ኢየሱስ ብኣብነት ገሩ ዝመሃረን ክንርኢ እሞ ሽዑ ንሕና እውን ኦብ ግብሪ ክነውዕሎም።

ልመና፡ Intercession

፩ያ ኢየሱስ ምእንቲ እቶም ንስቕለቱ ሓላፍነት ዘልኦም ዓው ኢሉ እናሰምዕዎ ለሚኑ። ንሰማያዊ ኣብኡ ክኃድገሎም ለሚኑ። ምኅዳግ ዝብል ቃል ብግሪኽ ዘስምዖ ንጎኒ ምግባር፤ ካባኻ አውጽአዮ ወይ ፈንዎ የስምዕ። ንሓቂ ክርኣ እንከሎ እዚ ተምሳል ጽቡቕ እዩ፤ ኢየሱስ ሉቃስ ወንጌላዊ ከም ዝብለና ንጸላእቱ ካብ ኃጢአቶም ክፍትሑ ወይ ብኣምላኽ ነጻ ክኸዱ ለሚኑ። ነቲ ኦብ ናዝሬት ዝአወጀ ነጻነት ኣብዚ ንጸላእቱ አወፍይዎ ከምኡ ንሓዋርያቱ ሎሚ ኸኣ ንኣና ክንቅረበሉ ኦብ ኩሉ ዓለም ክነብጽሑ ነጊሩና።

ሎሚ እውን እዚ ቃላት ግብራዊ ክኸውን ንነፍሲ ወከፍና የድልየና እዩ። ሓደ ኦብ ልዕሊና እንተ በደለን ጎድኣናን ክፉእ እንተ ገበረን ቤተ ሰብና፤ ዓርክና፤ መሳርሕትና፤ ወዲ ቤተ ክርስትያና . .

. . . ምእንትአም ክንጽሊ ኣሎና። ነዚ ሰብ ክንጽልየሉ ክነቀባጥረሉ ወይ እውን ዝፈራሕና ኮና ዘይኮነ ነቲ ኢየሱስ ኣብ ግብረ ዘርአየና ክንክተል ምእንቲ እዩ። ልዕሊ ኹሉ ንሓደ ሰብ ኣብ መንጎ ምፍታውን ምፍቃርን ዓቢ ፍልልይ ኣሎ። ምፍታው ስምዒት ይውሰኹ፤ ምፍታው ዝብል ቃል ንሓደ ኣብኡ ገጹ ዝሰሕበካ፤ ደስታ ዝፈጥረልካ ወይ ሓጎስ ዝፈጥረልካ ኣብኡ ስለ ዝርከብ ደስ ኢሉካ ትፈትዎ። ፍቕሪ ዝብል ግን ልዕሊ ስምዒትና ከይዱ ኣብቲ ድለትና ይሰፍር (will)፤ ፍቕሪ ውሳኔ እዩ፤ ናይ ተግባር ምርጫ ነቲ እተፍቅሮ ጽቡቕ ክትገብር ኢልካ ኣብ ምሉእ ርድኢት መሰረት ገርካ እትገብሮ እዩ። መዝገብ እምነትና ከም ዝገልጸ ምፍቃር ማለት ናይ ካልእ ሰብ ጽቡቕ ምድላይ፤ ነቲ ኻልእ ሰብ እቲ ዝበለጸ ክረክብ ምድላይ እዩ፤ እዚ ልዕሊ ስምዒትን ግዳማዊ ደስታን እዩ።

ኢየሱስ ዓው ኢሉ እዚ ወላ ንጸላእትና ክንገብሮ ከምዘሎና ነጊሩና። ንገለ ሰባት ብገለ ነገር ደስ ዘየብለና ነገር ክህልዎም ይኽእል ወይ ምስኡም ክንከውን ደስ ኣይብለናን ንኸውን። ግን ንዝኾነ ሰብ ክነፍቅር ጽውዓት ኢና፤ ወላ ነቶም ኣብ ልዕሊና ዓቢ በደል ዝፈጸሙ። ፍቕሪ ኣብ ድለትና ወይ ኣእምሮና እንተ ኣልዩ ናይ ካልኣት ጽቡቕ ወላ ክፉእ ይግባሩና ኣብ ውሽጥና ዘሎ ስምዒት እንታይ ምጂት ብዘየገድስ ክነፍቅሮም ንእኡም ጽቡቕ ዝኾነ ነገር ክንምነ ክንገብር ንኸእል ኢና። ክንጽልየሎም ንኸእል፤ ኣምላኽ ክባርኹም፤ ንድላይ ኣምላኽ ክገብሩ፤ ፍቕሪ ኣምላኽ ክምከሩ፤ ብእምነት ክዓብዩ። ምእንትአም መስዋዕቲ ቅዳሴን ምእንትአም ክንቆርብን ንኸእል። እዚ ካብቲ ነቶም ዝጎድኡና ኢልና ክነወፍዮ እንኽእል ጽቡቕ ነገራት እዩ።

ብኻልእ ኣዘራርባ ነቲ ዝወረደ ጉድኣት ኣብ ልመና ንቕይሮ። ኣብ ገለ እዋን ነዚ ክንገብር ልዕሊ ስምዒትና ዓቢ ክእለትን ኃይልን ገርና ክንወጽእ ኣሎና። ንዝተበደልናዮ ኣብ ቂምታ ዝወስድ ፈተና ክንስዕሮ ክንከላኸሎ ኣሎና። ንሓደ ዝበደለና ሕማቕ ክረክብ ክንምነየሉ፤ ሕነና ክንፈዲ ተስፋ ምግባር ወይ ንኸተካፍኡ ምጽዓር ጌጋ እዩ። ኣብ ልብና ዝኾነ ንእሽቶይ ከምዚ ዝኣመሰለ ስምዒት ወይ ነገር ክፍጠር እንተ ጀመረ እታ ዝበለጸት ነገር ፈውሳ ምእንቲ እቲ ሰብ ኢልካ ሽዑሽዑ ጸሎት ምግባር እዩ። በዚ ኣገባብ ንልቢ ካብ ጽልኢ ኣብ ልመና ንመልስ። ግን ምእንቲ እቲ ብዘይመጠን ኣብ ልዕሊኻ ሕማቕ ዝገበረ ሰብ ጸሎት ክትገብረሉ ዓቢ ፈተና እንተ ኾነካ ኣብ ኣምላኽ ተመሊስካ ነዚ እትጸልኦ ሰብ ምእንቲ ክትጽልየሉ ጸጋ ክህበካ ምልማን ይግባእ። ጎይታይ እምእንቲ እዚ ሰብ ኢላ ክጽሊ ሓግዘኒ እናበልና ክንጽሊ ይግብአና። ንእሽቶይ ጸሎት ናይ ፍቕሪ ንስይጣውንቲ ጽልኢ ካብና ከም ዝርሕቕ ይገብሮም።

Cሕራሕ Compassion:

፪ይ ኢየሱስ ነቲ ቁስሊ ኣብ ርሕራሕ ኣብ ምድንጋጽ ከም ዝኣቱ ገርዎ። ኣብዚ ክነስተውዕለሉ ዘሎና ኢየሱስ “ኣቦ ክሕደግ ዘለዎ ነግር የለን፤ ጽቡቕ ኣሎና። እዚ ስቕለት ዓቢ ነገር ኣይኮነን፤ ድሓንዩ” ኣይበለን። ብሓቂ ዓቢ ነገር እዩ፤ ብርግጽ ጽቡቕ ነገር ኣይኮነን። እቶም ንኢየሱስ ዝሰቑሉ ኣብ ዓለም እቲ ዝኸፍኡ ኃጢአት ኣብ ታሪኽ ዓለም እዮም ገሮም። ቅትለት ወዲ ኣምላኽ። እዚ ሓቂ እዚ ብቐሊል ክርኦ ዘለዎ ኣይ ኮነን። ክንገርን ክፍለጥን ዘለዎ ጉዳይ እዩ።

ብተመሳሳሊ መገዲ እውን ኢየሱስ ብትሪ “ኣቦ ኣብ ልዕሊ እዚኡም ክፉኣት ሰባት ኣብ ልዕሊይ ብዝገበርዎ ምዓትካ ኣውርድ” ኣይበለን። ኢየሱስ ካብቲ ዝገበርዎ ዘስካሕክሕ ሕጋዊ መርትዖ ኃጢአቶም ንላዕሊ እዩ ርእዩ። ልባቶም ስለ ዝርአየ ዝገብርዎ ዘለዉ ከምዘይፈልጡ ይፈልጥ ነሩ።

ብዙሕ ጊዜ ኣብ ሕይወት ነነድሕድና ንጎዳዳእ ኢና ግን ብመደብ ኣብ ከባቢና ዘለዉ ሰባት ክንጎድኡም ኢልና ኣይንገብርን ኢና። ኣብ ገለ እዋን ኣጸቢቕና ብዘይ ምሕሳብን ዘይምርዳእን ወይ ትዕግስቲ ገርካ ስኣን ምሕላፍን ወይ ናይ ገዛእ ርእስና ጭንቀት ምስ ካልኣት ኣብ ርክብና

ፍልልያትን ነቋግትን ይፈጥር። እዚ ኹሉ ንሓደ ሰብ ካብ ዝገበሮ ጉድኣት ወይ ኃጢአት ነጻ አይገብሮን እዩ። ግን እቲ ካልእ ሰብ ብመደብ ፈሊጡ ሕይወትና ብመደብ ከበላሹ ዝገበሮ ከምዘይኮነ ክነለልዮ አሎና። ንኣብነት ኣነስ ንብዓል/ቲ ቤተይ ወይ መሳርሕተይ ዓርኪይ ብመደብ ክብድል ኢለ ክገብር። ብዙሕ ጊዜ እቶም ዝጎድኡና ሰባት ነቲ ዝገብርዎ እውን አይፈልጡን እዮም።

አብ ቃል ኪዳናዊ ሕይወት እዚ ሓቂ እዩ። ክልተ ሰብ ኪዳን ካብ ክፍኣት ዝተላዕለ ዘይኮነ ክንደይ ጊዜ ካብ ክፍኣት ዝተላዕለ ዘይኮነ ነነድሕዶም ይጎድኡ። ነዚ ብዘይ ምግማት ከአ ንመጻምዶም ይጎድኡ። ብዙሓ አሰብኡት ከምኡ ደቂ አንስትዮ ንቧልቲ ቤቶም ንብዓል ቤተን ክገድኡ ዘይደልዩ አለዉ ግን ይጎድኡ። እዚ ዝኸውን ከአ ነቲ ዝገብርዎ ብዘይምርድኦም እዩ።

ኢየሱስ ንሰብ ቃል ኪዳን ዝህቦ አብነት ናይ ብዓል ኪዳናዎ ሓሳብን ድለትን ካብ ምፍራድ ክቐጠቡ ይነግሮም። አብነቱ ንነፍሲ ወከፍና አፍቃሪና ብመደብ ደልዩ ኸጎድኣና ገርዎ ካብ ዝብል ክንቀጥብ ይነግረና። ልዕሊ ላዕሊ ላዕሊ ምርአይ ካብ ተስፋ ዝቐረጸ አጠማምታ፣ ዓው ዝበለ ድምጺ፣ የቐንየለይ ዘይምባል፣ ነኸኸ ካብ ምባል፣ ጊዜ ዘይምሃብን አድህቦ ዘይምሃብን ወይ ንአይ ጥራሕ ይጥግም ካብ ምባል ዝብል ነገራት ርኢና ክንክእል አሎና። ንልቢ ብዓል ኪዳና ክንከስስ የብልናን። እዚ ክንገብር እንተ ኸአልና አብ ቃል ኪዳና ጽንዓት መንደቕ ይህንጽ ምናልባት ንዓመታት ዘይሰርሕ ዝነበረ ዕቃቤታት ቅሬታ ክቕይር ይኸእል። አብዚ ክነስተውዕለሉ ዘሎና ኩሉ ሕመታን ክፍኣትን አብ ሰብ ኪዳን ዝመጽእ ሰይጣን እውን ናቱ ተራ አለዎ። እዚአ አይትቅይርን አይቅይርን፣ አይርዳእን አይትርዳእን፣ እንሆ እንደገና ይኸይድ ትኸይድ አላ. . አይተኸብረን አየኸብረና፣ አይግድሶን አይግድሳን. . . ንአይ ዝኸውን ጊዜ የብሉን የብላን ብዝብል አብ መንጎ ኣትዩ ክብትን ይጽዕር። ኩሉ ጊዜ ንቃል ኪዳን ክፍርስ ምስ ጸዓረ እዩ ስለዚ ክልተ ሰብ ኪዳን ኪዳናዎ ክሕልዉ አለዎም። ሰይጣን ሰብ ኪዳን አብ ነነድሕዶም ከም ዝወቓቐሱ ገሩ አብ መንግሥም መናድቕ ጽልእን ቅርሕንትን ከም ዝህነጹ ይገብር በዚ ኸአ ኪዳን ይብተን።

ኢየሱስ ንኸምዚ ዝሕመስለ ፈተና ክንቋወሞ፣ ንድምጺ ጸላኢ ክንጻጽዎ ከምዘሎና አግሂዱ ነገሩና እዩ። ልዕሊ ጉድኣትን ክፍኣትን ሓሊፍና ብጻይና ከም ዘፍቅረና ክንአምን አሎና ነቲ ዝገብሮ ዘሎ ብዘይምፍላጥ እዩ ዝብል ርድኢት ክህልወና ይግባእ አብታ እውን ዓይኒ ልቦናኡ ተሸፊኑ እዩ እምበር ሕስብ እንተ ዘብልስ ነዚ አይምገበረን አይ ምበለን እናበልና ክንሓስብ ሓጋዚ እዩ። ምናልባት ጽቡቕ መዓልቲ ዘይወዓለ ክኸውን ይኸእል። ጥዕናውን ማሕበራውን ጸገማት ከቢድዎ ይኸውን ኢልና ልቢ ክነዕቢ እዩ ዝግባእ። ብሓጺር ዕድል ሂብና ክንርዳእ ይግባእ። እቲ ምኽንያት ብዙሕ ክኸውን ስለ ዝኸእል አብ ባእሲ ወይ ዝኸፍኣ ነገር ከይበጸሕ ኩሉ ብሓቅን ፍቕርን ክሰርሕ አለዎ እዚ ኸአ ንኪዳን የድሕኖ። ልዕሊ ኹሉ ኢየሱስ ነታ መርዓቱ እዚ እዩ ዝገበረላ፣ ህዝቢ አምላኽ ነቶም በታ ዕለት ዝነጸግዎ። ኢየሱስ ዝበሎ “አቦ ዝገብርዎ አይፈልጡን እዮም እሞ ኅደገሎም”።

ርሕራሐ ዝመጽእ እቲ ንክፍኣት ዝገብር ሰብ ነቲ ዝገብሮ ዘሎ ጉድኣቱን ዕሞቕ ዘምጽኦ ጸገማትን ብዘይ ብግቡእ ምርዳእ ስለ ዝገብሮ እቲ በደል አብ ርእሲኡ ዝተፈጸመ ነጺ ፍቡቕ ርእዩ ነቲ ዝተገብረ በደል ሸለል ኢሉ አብ ምሕረትን ርሕራሐን እንተ ዘንበለ እዩ። ኢየሱስ አብ መስቀል እንከሎ ብዘይ ሓደ ነገር ንአና ዘድልየና አብ ሓድነት ምእንቲ ክነብር ከይሃበ ክመውት አይደለን እዚ ኸአ ህድገት እዩ። እዚ ውህበት ካብ ሰማይ ዝተሞህበና ፍሉይ ጸጋ እዩ። ዝዓበየ ህያብ ንዝዓለወ ሰብ።

አብ ልብና ምልስ ኢልና ኢየሱስ ንመን እዩ ክምሕር ዝደልየኒ ዘሎ እስከ ንበል። ኢየሱስ ንሕቶና ክምልሰልና እንከሎ ነቲ ዝለዓለ ጨካን ክፉእ ሞትካ ዝተመነየልካ ሕደገሉ ይብለና። ኢየሱስ ሎሚ እውን ንኣይ ርአዩ ይብለና ኣሎ።

እንታይ እዩ ክንምሕር ዘጸግመና ዘሎ?

1. **ሰይጣን ስለ ዝመልከና።** ጸጋ ክርስቶስ ስለ ዘጥፋእና፤ ቂምታ ስለ ዘሎና ኣይንምሕርን። ስለዚ ኣብ ኃጢአት ንነብር።
2. **ንርእስና ኣይንሓስበላን ኢና።** ጭንቀት ስቓይ ንመርጽ። ምስ ጸላእካ ኣብ ስቓይ ኢኻ እትነብር፤ ንርእስኻ ሰላም ትኸልኦ ባርያ ስምዒት ኮንካ ኣብ ሕርቃን ትነብር።
3. **ትዕቢት።** ዝተሸነፍና ኮይኑ ይስምዓና ኣነ ዝብል መንፈስ ስለ ዝመልከና ንትሕትና ጨሪሽና ንኣብያ። ኣብ ውድድር ንኣቱ ንሰባት ትሕተና እምበር ማዕረና ኣይንርእዮምን ወይ ልዕላና ክንርእዮም ኣይንደልን። ኣብ ትሕተይ ተምበርከኻ ዝብል መንፈስ ኣብ ርድኢትና ነንግስ።
4. **ንካልኣት ሰባት ክነሓገስ ወይ ብኣንጻሩ ከይነሓገስ ኢልና ንሰርሕ።** ነዚ እንተ ኅዳእክዎ ብሰንኩ ሳልሳይ ኣካል ሕነና ዝፈደናሉ ኮይኑ ስለ ዝስምዓና ነዚ ሕይወት ሒዝና ንነብር።
5. **ፍቕሪ ስለ ዝጎደለ።** ዘየፍቅር ክምሕር ኣይክእልን እዩ። ኣብ ፍቕሪ ኣምላኽ ኣሎ። ኣብ ዘየፍቅር ኣምላኽ የለን ስለዚ ፍቕሪ ትርጉማን ጣዕማን ስለ ዘይንግንዘብ።

ኢየሱስ ኣብ መስቀል ኮይኑ ንኣይ ርአዩ ኢሉ ተናጊሩና ስለ ዘሎ ነዘን ቃላቱ ኣብ ልብና ነሕድረን። በብእዋኑ ከቢድ ፈተና ክገጥመና እንከሎ ነዘን ቃላት ኢየሱስ ንዝክር። ኣምላኽይ እኳ ንቀተልቱ ካብ መሓረ ኣነስ መን ኮይነ እየ ዘይምሕር ኢልና ንኹሉ ዝፈላልየና ዝተጎዳእናዮ ብዓይኒ ምሕረት ክንርኢ ኣሎና። ምሒርና ክንክእል ክንጽሊ ኣሎና። ተፈጥሮና ክንምሃር ስለ ዘጸግመናን ምስ ኣንቀድና ምሕረት ዕርቅን ስለ እንኣቢ ኢየሱስ ሎሚ እውን ንኣይ ርአዩ ይብለና ኣሎ። እምብኣር ደቂ ኢየሱስን ተኸተልቱን ንኹን፤ ነዚ ኸኣ የብቅዓን።

ኣባ ንጉሠ ፍሥሓ።

ጄይ ሎሚ ኣብ ገነት ምሳይ ከም እትኸውን ብሓቂ እብለካ ኣሎኹ (ሉቃ 23:43)

ጎ. ኢ. ክ. ኣብ መስቀል ምስተሰቕለ ክልተ ዓመጽቲ ሰረቕቲ ሓደ ብጸጋሙ ሓደ ብየማኑ ሰቂሎም። እቲ ብጸጋም ዝነበረ ከምቶም ካልኣት ኣብ ልዕሊ ኢየሱስ ወዲ ኣምላኽ እንተ ኹንካ ንኣናን ንርእስኻን ኣድሕን እናበለ ተዛሪቡ እቲ ብየማን ዝነበረ ግን መጀመርያ ነቲ ብጻዩ ወላ ኣብ ኣፍደገ ሞት እንከሎ እውን ንኣምላኽ ብዝይምፍርሑ እናገሰጸ ኣነን ንስኻ ብግብርና ዝግብእና ተፈደና እዚ ግን ወላ ሓንቲ ክፍእቲ እኳ ኣይገበረን እናበለ ንብጻዩ ገንሑ። ብኃጢአቱ ተኣሚኑ እዚ ኸኣ ምልክት ንስሓ እዩ። ኣብ ኢየሱስ ግልጽ ኢሉ ኦ ጎይታይ ብመንግስትኻ ኽትመጽእ ከሎኻ ዘክረኒ በሎ። ኢየሱስ ድማ ሎሚ ኣብ ገነት ምሳይ ከም እትኸውን ብሓቂ እብለካ ኣሎኹ በሎ።

እቶም ሰበ ሥልጣን ንኢየሱስ ፈሊጦም ብዓላማ እዮም ኣብ መንጎ ክልተ ሰረቕቲ ዝሰቐልእዎ እዚ ኸኣ ንኢየሱስ ኣብ ቅድሚ ህዝቢ ክሕሰርዎን ከዋሪድዎን ክብሩ ኣዋሪዶም ምስ ሰረቕቲ ምእንቲ ክቕጽር ኢሎም እዮም።

ብዛዕባ እቲ ዝተነሰሐ ሰራቕ ኣፍኣዊ ታሪኽ ብዙሕ እዩ ዝብሃል ስሙ ብዝተፈላለየ ይጽዋዕ ደማስ፣ ዲስማስ፣ ዱማኩስ። ኣይሁዳዊ ኣፈታሪኽ ከምዝብሎ ንሱ ንድኻታት ምእንቲ ክህግዝ ኢሉ ንሓደ ሃብታም ከም ዝሰረቐ ይንገር። ከምኡ ኣብ ታሪኹ ብዛዕባ ቅድስት ስድራ ይንገር። ንስደት ንግብጺ እናኸዱ ከለዉ ብሰረቐቲ ተኸቲሮም። እንተ ኾነ ብወዲ እቲ ናይ ሰረቐቲ ሓላፊ ክድሕኑ ኸኢሎም። ኢየሱስ ሕጻን ብዘይመጠን ጽቡቕ ቆልዓ እዩ ዝነበረ እዚ ሰራቕ ብመልክዑ ተገሪሙ ከመይ ኢሉ ንኸምዚ ዝኣመሰለ ሕጻን ክዕምጽ ኢሉ ነጻ ሰዲድዎም። እንተ ኾነ ሓንቲ ቃል ኢልዎም ኦ ዝተባረኸካ ሕጻን ምናልባት ንኣይ ምሕረት ዘድልየኒ እዋን ክመጽእ እዩ እሞ ነዚኦ ስዓት ኣይትረስዕ ኢልዎ። እዚ ንኢየሱስ ከም ሕጻን ዘድሓኖ ኣብ ቀራንዮ ረኺብዎ ኣብዚ ጊዜ ኢየሱስ ኣድሒንዎ።

ኣብ የማን ኢየሱስ ተሰቐሉ ዝነበረ ብመንግስትኻ ክትመጽእ ከሎኻ ተዘከረኒ ኢሉ ለሚኑ። እዚ መንግሥትኻ ዝብል ቃል መንግስተ ሰማይ ወይ ገነት እንብሎ መበቆሉ ካብ ቋንቋ ፋርሳውያን እዩ፤ ትርጉሙ ኸኣ ብመንደቕ ዝተከበ ጀርዲን/ገነት ማለት እዩ። ንጉሥ ፋርሳውያን ካብ ኣገልገልቱ ዝዓበየ ክብሪ ክገብረሎም እንተ ደለየ ኣብቲ ኣብ ገዝኡ ዝርከብ ስፍራ ኣታኸልቲ ገነት/ጀርዲን ኣብኡ ዓዲሙ የዛውሮም። ነዚ ኣምሳል ወሲድና ኢየሱስ ነቲ ሰራቕ ዝበሎ ካብ ድሕሪ ሞት ዝመጽእ ልዕሊኡ እዩ ኣተስፋይዎ። ዝበለጸ ቦታ ክብሪ ኣብ መንግስተ ሰማይ ክውሃቦ ምዃኑ ገሊጽሉ።

ኣብዚ ክዝንጋዕ ዘይብሉ እቲ ኣብ የማን ዝነበረ ሰራቕ ሓደ ጊዜ ጥራሕ ዘይኮነ ደጋጊሙ እዩ ኣብ መንግስትኻ ተዘከረኒ እናበለ ለሚኑ። ነቲ ቀጺሉ ዝለመኖ ልመና ኢየሱስ መልሲ ሂብዎ።

እዘም ክልተ ሰረቐቲ ሓዲኦም ጥዑይ ሓዲኦም ክፋእ/ሕማቕ ብዝብል ይፍለጡ።

ብርግጽ ከም ዝፍለጥ እቲ ጥዑይ ሰራቕ ኩሉ ጊዜ ጥዑይ ኣይነበረን። ሰራቕ ዝብል ነቶም ከቢድ በደልን ዓመጽን ዝገብሩ እዩ ዘስምዕ። ስቕለት ክፍጸም እንከሎን ዓቢ በደል ንዝገብሩ እምበር ንንኣሽቱ ነገራት ዝሰረቐ ኣይኮነን። ንሮማውያን ኣብ ስቕለት ክኸጸዑ እንተ ኾይኖም ኣብ ዓመጽ ኣንጻሮም ንዝተላዕሉን ዓበይቲ ገበናት ንዝገበሩ ጥራሕ እዩ። እዚ ሰራቕ ነቲ ኢየሱስ ዝገብሮ ዝነበረ ተልእኮ ሰላም፣ ትሕትናን ምሕረትና ዝቋወሙ ኣባል ምኾነ ነሩ።

እዚ ጥራሕ ኣይኮነን። እዚ ሰራቕ ቀደም ዝገበሮ ኃጢአት ጥራሕ ኣይኮነን ዘልኦ። ማቴዎስ ወንጌላዊ ኣብ 27:44 ከም ዝብለና ኣብ ዕለተ ዓርቢ ምስቶም ካልኣት ኮይኑ ንኢየሱስ የላግጽን የዋርድን ነሩ እዩ።

ግን ኣብ መንጎ እዚ ኹሉ ኣብ መስቀል እንከሎ ሓደ ነገር ኣብ ልቡ ዝቕይር ነገር ተሰሚዕዎ። ምናልባት ኢየሱስ ዘርእዮ ዝነበረ ተጻዋርነትን ትዕግስትን ነቲ መጺጽ ሓሞት ክኣቢ እንከሎ ብምርኣዩን መሲጥዎ ክኸውን ይኸእል እዩ። ካልእ እውን ኢየሱስ ንጸላእቱ ክምሕርን ምእንትኣም ክልምን ምስረኣዩ ክኸውን ይኸእል እዩ። ምናልባት ሕይወቱ ትውዳእ ከምዘላ ርእዩ ምስ ኣምላኽ ክዕረቕ እውን ደልዩ ክኸውን ይኸእል እዩ። እቲ ግምታት ብዙሕ እዩ።

እዚ ኮይኑ እቲ እዚ ሰራቕ ብኃጢአቱ ተነሲሑ ቅድሚ ሞቱ ኣብ ኢየሱስ ተመሊሱ። ንኹልና ካብ ኃጢአትና ክንምለስ ንእንደሊ ኣብነተ ዝኾነና ሰለስተ ነገራት ኣብ ሕይወትና ኣብ ግብሪ ክነውዕሎ እንኸእ ይነግረና። ንድሕሪ ሕጂ ዓቢ ይኹን ንእሸቶይ ክትንሰሓሉ እትደሊ ኃጢአት ኣብነት እዚ ፈያታይ ኣብ ዕለተ ዓርቢ ዝተኸተሎ ግበር።

1. ንድምጺ ጸላኢ ምግላጽ/ምግናሕ።

እዚ ኣብ የማን ዝነበረ ሰራቂ ነቲ ብጻጋም ዝነበረ ገረሕዎ/ገሲጽዎ። እቲ ብጻጋም ዝነበረ ቀጺሉ ንኢየሱስ የላግጸሉን የዋርዶን ነሩ። “ንስኻ ክርስቶስ እንተ ኾንካስ ንርእስኻን ንኣናን ኣድሕን እናበለ ጸረፎ (ሉቃ 23:39)። እቲ ብየማን ዝነበረ ግን ገሲጽዎ። እዚ ገሰጸ ዝብል ሉቃስ ዝጥቀም ቃል ኣድቂቕና ክንርእዮ ጠቓሚ እዩ። እዚ ቃላ ንኣደ ዘይትሰማምዖ እትገብሮ ተቋውሞ ጥራሕ ኣይኮነን ኣብ ሕርቃን ዝተመስረተ ኣዳል ተቋውሞ እዩ። ሕስብ ነብል እሞ። መን እዩ ብዙሕ ጊዜ ዝግሰጽ እንሰምዖ ኣብ ወንጌል። ሰይጣን እዩ። ኣብ ወንጌል ሉቃስ እቲ ብየማን ዝነበረ ሰራቂ ነቲ ብጻጋም ዝነበረ ከምቲ ኢየሱስ ኣብ ህዝባዊ ተልእኮኡ ንሩኹሳት መናፍስቲ ዝግሰጸም ዝነበረ ከምኡ ገሩ እዩ ገሲጽዎ።

እዚ ፍሉይ ነጥቢ እዩ። ወንጌላውያን ኢየሱስ ኣብ መጋበኣ ጲላጦስ ላዕልን ታሕትን ክብልዎ እንከለዉ ከምኡ ምስተሰቐለ እቶም ምስኡ ተሰቐሎም ዝነበሩን ሊቃነ ካህናትን ዝሓልፉ ዝነበሩን ኩሎም ንወዲ ኣምላኽ የዋርዱን ይጸርፉን ነሮም። ንስኻ ክርስቶስ እንተ ኾንካ ካብ መስቀልካ ውረድ እሞ ንርእስኻን ንኣናን ኣድሕን” ናይ ሰይጣን ድምጺ ዝመስል የቃልሑ ነሮም ከምቲ ኣብ በረኻ ክፍትኖ እንከሎ ዝበሎ “ወዲ ኣምላኽ እንተ ኾናካ. . . (ማቴ 4:3,6 and 27:40, 43)። እዚ ጥዑይ ሰራቕ ካብቲ ዝጸርፎ ዝነበረ ክንሳሕ ምስጀመሪ ነቲ ብጻዩ ንኢየሱስ ዝዘልፍ ዝነበረ ክግሰጽ ጀሚሩ። እቲ ብጻጋም ዝነበረ ንኢየሱስ ክዘልፍ እንከሎ ነቲ ናይ ሰይጣን ድምጺ እዩ ዘቃልሕ ነሩ በዚ ምኽንያት ከኣ እዩ ከም ሰይጣን ተገሲጹ።

እዚ ዓቢ ትምህርቲ እዩ ዘበርክተልና። ቀዳማይ ስጉምቲ ክንወስዶ ዘሎና ንድምጺ ሰይጣን ነቲ ካብ ኃጢአት ከይንምለስ ናብ ምሕረት ኣምላኽ ከይንምለስ ዝግግተና ዝክአሎ ዝገብር ምግሳጽ። ናይ ሰይጣን ድምጺ ብዙሕ ጊዜ ብኸልተ መገዲ እዩ ዝሰርሕ። ብኣደ ወገን ሰይጣን ከሳሲ ተባሂሉ እዩ ዝጽዋዕ። ንርእስና እንኸሰሉ ኣሳባት ኣብ ኣእምሮና ኣእትዩ ክኸሰና ይፈቱ። “ንስኻ ብጣዕሚ ክፉእ ኢኻ፣ ጨሪሽካ ክትቅይር ኣይትኸእልን ኢኻ፣ ብጣዕሚ ጽኑዕ እዩ፣ ስለምንታይ ክፍትን ኢልካ ትርብኸ? ኩሉ ካባኻ ዝበለጸ እዩ፣ ክትምሓር ኣይክኣልን እዩ ዝብል ኣሳባት የቐርበልና። ተስፋ ኣቕሪጹ ኣብ ኃጢአትና ጥራሕ ከም እነተኮር ገሩ ንምሕረት ኣምላኽ ከምዘይንርኢ ይገብረና። ምስ ኻልኣት ጥዑያት ንእምነቶም ዝነብርዎ እናኣወዳደረ ንሕና ተስፋ ከምዘይብልና ዘይንዕወት ምዃና ዝፍትን ኣሳባት ኣብ ኣእምሮና የእትወልና።

ተስፋ ክንቆርጽ ይደፍኣና፣ ዝዚ ኸኣ ንድኽመታትና፣ ንኃጢአትና፣ ንወልፍና ወዘተ ጨሪሽና ከም ዘይንዕወተሉ ገሊጹ ተስፋ ቆሪጽና ከምዘይንዋግእ ልሙሳት ይገብረና። ንድምጺ ሰይጣን ክንግሰጸ ኣሎና ምኽንያቱ ኣብ ገዛእ ርእስና ጥራሕ ከም እንተኮር፣ ኣብ ኃጢአትና ተሰጢምና ከም እንነብር፣ ኣብ ምሕረት ኣምላኽ ከምዘይንምለስ ስለ ዝገብረና። ዝገበርናዮ ብዘየገድስ ኃጢአትና መግለጺና ክኸውን የብሎን፣ እንተ ተነሳሕናን ንርእስና ኣብ ምሕረት ኣምላኽ እንተ ኣንበርና ሓንቲ ኣይንኸውንን ኢና።

ንኃጢአትና ምርግጋጽ

ሰይጣን ካብቲ ኣደ ዝገብሮ ነቲ እንገብሮ ኃጢአት ከም እነረጋግጽ ከም እንእምነ ይገብረና። ድኣን እዩ ዓቢ ነገር ኣይ ኮነን. . . ኣንሳብ ጥራሕ እየ ገረዮ . . . ምስ ካልኣት ኮንካ ዝገበርካዮ ኣይሕሰብን እዩ. . . ምስ ዓርከይ ዝገብሮ ኣየገድስን እዩ. . . ወላ ንኣደ ሰብ ኣይጎዳእኩን. . . ኩሉ ሰብ ዝርእዮ እንዳኣይ ርእዩ. . . ክፉእ ሰብ ኣይኮንኩን፣ ወይ ከኣ ንተግባራትና ካልኣት ሰባት ከም እንሓሚ ይገብረና፣ ንሳ እያ ጀሚራቱ. . . ጌግኣ እዩ. . . ወላ ኣይክቅይርን እዩ ስለዚ ንነገራት ኣብ ኢደይ ኸገብሮም ኣሎኒ. . . ኣላፊኣይ ከምዚ እንተ ዘይገብረኒ እዚ ወላ ኣይምገበርክዎን. . . ። እዚ ዓይነት ኣተሓሳስባ ወይ ድምጽታት ንሕልናና ከም ዝዕጸ ይገብሮ፣ በዚ ኸኣ ንኃጢአትና ተኣሚና ኣብ ኣምላኽ ኣብ ክንዲ ንምለስ ኣብ ጌጋና

ንጸንዕ። ኣብ ውሽጥና ኣቲና ክንርእዮ ከሎና እንገብሮ ዘሎና ጌጋ እዩ ግን ኣተሓሳስባና ቀልጢፉ ይመጽእ እሞ ንግብርና ከም ቅኑዕ ገሩ የቐርቦ ሽዑ ንዝኾነ ዓይነት ምጥዓስ ዘሎና ኣልዩ ነቲ ብመንፈስ ቅዱስ ዝውሃበና ናይ ምርኣይ ጸጋ ኣብ ልብና ንነጽጎ። ኣብ ክንዲ ናይ ተግባራትና ሓቂ ተቐቢልና ኣብ ኣምላኽ ተመሊስና ክመልስና ክንቅይር ክሕግዘና ኣብ ክንዲ ንሓትት ንተግባራትና ሓቂ ከምዝኾነ፣ ዘይንግብን ኣብ ኃጢአትና ጸኒዕና ከም እንነብር ይገብረና።

ከምቲ ጥዑይ ሰራቕቂ ቀዳማይ ስጉምቲ ካብ ኃጢአት ክንምለስ ንድምጺ ሰይጣን፣ ንርእስና ዝኹንን ድምጺን ዝኾነ ዘቐመጥናዮ ሓሳብ ክንግስጽ ኣሎና። ንድሕሪ ሕጂ ኣብ ድኽመታትካ ንርእስኻ ተስፋ ከምዘይትገብር ኩነት ክትረክብ ከሎኻ ንድምጺ እቲ ፈታኒ ካብ ኣእምሮኻ ክርሕቕ ገስጾ። ቅልጥፍ ኢልካ ጸሎት ግበር። ስም ኢየሱስ ጸውዕ፣ ምልክት ፍፍተ መስቀል ግበር። ብተመሳሳሊ ንድሕሪ ሕጂ ብዛዕባ ቅድሚ ሕጂ ጌጋ ዝገበርካዮ፣ ዝበደልካዮ ወይ ክትገብሮ ዘይክኣልካ ግን ክትገብሮ ዝነበረካ ኣብ ኣእምሮኻ እንተ መጻካ ንድምጺ እቲ እኩይ ሰሚዕካ ኣብ መንበረ ኑዛዜ ክትከይድ ወይ ንዝበደልካዮ ይቕረታ ከይትብል ዝኸልክለካ ኣይተፍቅድ። ንኣምላክ ብዘይ ፍርሕን ሕብእብእን ንገሮ። እንታይ ከም ዝሓስብ ሕተቶ። ንኣምላኽ ብድላይካ ንኃጢአትካ ዳግም ክትሓስቦ ከምዘይትደሊ ግለጸሉ። ነቲ ኣብ ሓሳብካ ዝመጽእ ድምጺ ከይሲ ንጸጎ ንኣምላኽ ከኣ ተጋግዮ ምሓረኒ በሎ። ንዝበደልካዮ ሰብ እቕረታ ሕተት እሞ ኣብ መንበረ ኑዛዜ ቅረብ።

2. ንኃጢአትካ ምርቋሕ ወይ ምልላይ።

ኣብ ንኡስ ዕድመና ኩልና ከም እንዝክሮ ሓደ ወለድና ዘይፈትውዎ ነገር እንተ ገበርና ንሕባእ ንሕክል። ኣብ ገለ ጊዜ በቲ ዝገበርናዮ ወይ ዝበልናዮ ንሓፍር እሞ ካብ ሰባት ንሕባእ ክንርኣ ኣይንደልን። ከምኡ ኣብ ካልእ እዋን ዝገበርናዮ ወለድና ክሰምዑ ኣይንደልን ምኽንያቱ እንተ ሰምዑ መቐጻዕት ክወርደና ስለ ዝኸእል። እዚ ኹይኑ እቲ ዝገበርናዮ ክስተር ክሕባእ ኢና እንደሊ። ኣብ ጸልማት ተሓቢእና ኣብ ብርሃን ክንወጽእ ኣይንደልን።

እንተ ኾነ ነቲ ዝኸሰናን ኣብ ሓሳብና ኣትዩ ዘፍርሓና ድምጺ ክንሰጎን ክነጽጎን እንተ ኸኣልና ኣይንሕባእን ኢና። ንኃጢአትና ኣብ ቃልዕ ንእመነሉን ንናዘዞ። ክንቅበሎ ነቲ ዝገበርናዮ ክንዘርዘርን ክንሰምዮን ናተይ ግብሪ እዩ ኢልና ክንቅበሎ ኣሎና። ኣብ መንበረ ኑዛዜ ኣብ ዝቐረብናሉ ንጹርን ምሉእ ሓላፍነት ዝለበስና ኮና ኣብ ቅድሚ ካህን፣ እግዚአብሔር፣ ወላ ኣብ ቅድሚ እዚ ድኹም ባህርናን ነቲ ሓቀኛን ቅኑዕ ሒዝና ክንቀርብ ኣሎና። እዚ እንተ ገበርና ጥራሕ እዩ ምሕረትን ፍቕርን እቲ ሰማያዊ ኣቦና ክንምከረሉ እንኸእል። እዚ ምስ ገበርና ጥራሕ እዩ ካብ ተሓቢእናሉ ዘሎና ክንወጽእን በቲ መሓሪ ጸግኡ ንዝመጽእ ጉዕዞ ሕይወትና ብጽቡቅ ክንመርሕ እንኸእል።

እዚ ኹሉ በቲ ኣብ የማን ዝነበረ ሰራቕቂ ከም ካልኣይ ምብጋስ ክርኣ ይክኣል። ነቲ ብጸጋም ዝነበረ ካልኣይ ብጻዩ ድሕሪ ምግናሕ ናይ ገዛእ ርእሱ ኃጢአት ኣብ ቃልእ ኣብ ብርሃን ይመጽእ። ንዝገበሮ ክፍኣት ዓው ኢሉ ይእመን በዚ ኸኣ ክቐጻዕ ከም ዘለዎ ይእመንን ይቐበሎን። **ኣብዚ ኸምዚ ዝበለ ፍርዲ ከሎኻኸ ኣምላኽዶ ኣይትፈርህን ኢኻ ንሕናስ ብሓቂ ብግብርና ዚግብኣና ተፈደና እዚ ግና ሓንቲ ኸፍእቲ እኳ ኣይገበረን ኢሉ ገሠጸ (ሉቃ 23:41)**። ኣብ ጊዜ ሞቱ እዚ ፈያታይ ዘየማን ኣብ መስቀል ንዘሎ ኢየሱስ ዘርዘሩ ድሕሪ ተጻሪፉ ካብ ሕሱም ሕርቃን ተመሊሱ። ንበደሉ ከመኻኒ ኣይደለን ንግብሩ ገሊጹ ነጊሩ። ንበደሉ ጽቡቕ ገሩ ስለ ዝረኣዮ ንሕናስ ብሓቂ ብግብርና ዚግብኣና ተፈደና እናበለ ተአሚኑ። ካብዚ ቀጺሉ ናብ ዝስዕብ ደረጃ ሰጊሩ።

3. ንገዛእ ርእስኻ ኣብ ትሕቲ ምሕረት ኢየሱስ ምንባር።

ኃጢአቱ ድሕሪ ምእማኑ እዚ ፈያታይ ዘየማን ኣብ ወንጌል ወላ ሓደ ከም ዝገበሮ ዘይንገር ኸንገብር ንረኽቦ። ንኢየሱስ ብስሙ እናጸውዑ ኦ ኢየሱስ ነይታይ ብመንግሥትኻ ክትመጽእ ከሎኻ ዘክረኒ (ሉቃስ 23:42)። ብዙሓት ካልኣት ንኢየሱስ ብስሙ እናጸውዑ ብዙሕ ጊዜ ዝሓትዎ ንርኢ ኢና ንኣብነት ኢየሱስ ወዲ ልዑል ኣምላኽ (ማር 5:7፣ ሉቃስ 8:28)፣ ገለ ኸኣ ኢየሱስ ብዓል ናዝሬት (ማር 1:24፣ ሉቃስ 4:34) እናበሉ ይጽውዕዎ ነሮም።

እዚ ኣብ የማን ዝተሰቐለ ጥራሕ እዩ ኣብ ወንጌል ንኢየሱስ ከምዘሎ ዝጸወዖ። እምነቱን ምስ ኢየሱስ ዝነበሮ ውህደትን ዘገርም እዩ። ቅድሚ ውሑዳት ሰዓታት እዚ ሰብ ኣብ ከመይ ዝበለ ኩነታት ነሩ ሕጂኻ ኣበይ ኣሎ። ነቲ ኣብ መስቀል ዝሰምዖ ነጺጉ፣ ድሕሪኡ ኃጢአቱ ተኣሚኑ ኣብ መጨረሻ ከኣ ሓዲስ ርግጻኝነት ረኺቡ። ኣብ ክርስቶስ ተመሊሱ ከም ግላዊ ጥብቅ ርክብ ዘለዎ ከም ዓርኩ ኢየሱስ እናበለ ንኹሉ እምነቱ ኣብ ምሕረት ክርስቶስ የንብሮ።

ነቲ ጲላሞስን ሄሮዱስን በቲ መዓልቲ ክርድእዎ ዘይክኣሉ፣ እዚ ፈያታይ ዘየማን እቲ ዝተጸርፈ ዝተወቐዐን ዝተሰቐለ ኢየሱስ ንሱ እቲ ሓቀኛ ንጉሥ ህዝቢ ዝጸበዮ ዝነበረ ንሱ እዩ እናበለ ኣለልይዎ። ብርግጽ ንሱ እዩ እቲ መጀመርያ ስቕለት ኢየሱስ ኣንጻር መስሕ ዘይኮነስ ክፍሊ ናይ ዘውዲ ምድፍኡ ምዃኑ ክርኢ ዝኸኣለ። ኢየሱስ ናይ እስራኤል ንጉሥን መስሕን ምዃኑ ኸንገልጽ እንከሎ ኦ ኢየሱስ ብመንግሥትኻ ኸትመጽእ ከሎኻ ዘክረኒ (ሉቃስ 23:42) ኢልዎ። ዝገበሮ ጸሎት ናይ ቅ. መጽሓፍ መሰረት ዘልኦ፣ ጸሎት እምነት ኣብ ምሕረት ኣምላኽ ከም ዝኾነ ዝገልጽ እዩ። መዝ. 25:7 ንኩነታት ናይ እቲ ፈያታይ ዘየማን ይገልጽ፣ ኦ እግዚአብሔር ነቲ ብንእስነታይ ዝገበርክዎ ኃጢአተይን ኣበሳይን ኣይትዘክሮ ከም ለውሃትካ ምእንቲ ፍቕርኻ ኢልካ ዘክረኒ። እዚ ኣብ የማኑ ዝተሰቐለ ሰራቕ እቲ ዝመውት ዝነበረ ኢየሱስ ነጻ ኮይኑ ንግሥነቱ ከም ዝቐበል ኣሚኑ፣ ኣብቲ እዋን ክዝከር ከኣ ደልዩ። ር.ሊ.ጳ. በነዲክቶስ XVI ነዚ ኸንገልጹ እንከለዉ እዚ ኣብ የማን ኢየሱስ ዝተሰቐለ ሰራቕ፤ እዚ ሓንቲ ሓይሊ ዘይብሉ ሰብኣይ እቲ ሓቀኛ ንጉሥ፤ እስራኤል እትጽበዮ ዝነበረት ከም ዝኾነ ኣለልዩ። ሕጂ ኣብ ጎኒ እዚ ሰብኣይ ኣብ መስቀል ጥራሕ ዘይኮነ ኣብ ግርማኡ ክኸውን ደልዩ።

እዚ ሰራቕ ተባዕ ሕቶ እዩ ሓቲቱ፣ ኢየሱስ ከኣ ካብ ዝሓተቶ ንላዕሊ መልሲ ሂብዎ። ከምዚ ኸኣ ኢልዎ ሎሚ ኣብ ገነት ምሳይ ከም እትኸውን ብሓቂ እብለካ ኣሎኹ (ሉቃስ 23:43)። እቲ ሰራቕ ክዘሮ ሓቲቱ ኢየሱስ ከኣ ኣብ ገነት ምስኡ ከም ዝኣቱ ነጊርዎ። ንእሽቶይ ነገር ሓቲትካ ዝዓበዩ ነረ ምርካብ እዩ።

ኣብ ባህሊ ኣይሁድ ገነት እቶም ጻድቃን ድሕሪ ሞቶም ዝነብሩሉ እዩ። ኣብ ዘፍ 2:8፣ 13:10፣ ሕዝ. 31:8 ዘሎ ከም ኣተረጓጎማ ሰብዓ ሊቃውንቲ ጥንታዊ ትርጉም ብሉይ ኪዳን እንተ ረኣናዮ ኣዳምን ሔዋንን ዝነብርዎ ዝነበሩ ገነት ኣብ ምድሪ እዩ ነሩ። ድሕሪ ውድቀት ኣዳምን ሔዋንን ክሳብ ምጽኣት ክርስቶስ ንኃጢአተኛታት ደቂ ሰብ ገነት ተዓጽዩ (ዘፍ 3:23-24 LXX)።

ኢየሱስ ብሞቱን ትንሣኤኡን ነዚ ዝተዓጽወ ኣፍደገ ገነት እንደገና እንደገና ከፊትዎ። ኣብ ወንጌል ከም እንንብዕ እቲ ሓዲስ ኣዳም ዝኾነ ኢየሱስ ከመይ ኢሉ ኣብ ሕማማቱ ኩሉ መረገም ናይ እቲ ቀዳማይ ኣዳም ከም ዝወሰዶ ይነግረና። ኢየሱስ ኣብ መስቀል ምስ ሞተ ከም ሓዲስ ኣዳም መጺኡ ንገነት እንደገና ከፊትዎ፣ እቲ ኣብ የማኑ ዝነበረ ሰራቕ ኸኣ ምስኡ ከም ዝኸውን ኣተሰፍይዎ።

ኣብ ቅዱስ መጽሓፍ ኤደን መጻኢ ግርማ ወይ ክብሪ ኢየሩሳሌም ከምዝኾነ ኣብ (ኢሳ 51:3) ንርኢ። ከምኡ ኣብ ራእይ 22:2 ዝበለጸን ነባሪ ሓጎስን ዝርከቦ ቅዱሳን ምስ ኣምላኽ ዝቕመጡሉ እዩ። ኢየሱስ ነቲ ብየማኑ ዝነበረ ሰራቕ ምስኡ ኣብ መንግስተሰማይ ብምውሳዱ ነቲ ብስንኪ

ኃጢአት አዳም ንደቂ ሰብ አብ ገነት ካብ ምንባርን ካብ እታ ናይ ሕይወት ኦም ከይበልዕ ተኸልኩሉ ዝነበረ ኩሉ ከፊትሉ። እዚ ሰራጂ ከኣ እቲ ናይ መጀመርያ ተጠቃሚ ናይ እዚ በረከት ወይ ጸጋ ኮይኑ።

ሕጂ እውን አይደንጎየን።

ታሪኽ ናይ እዚ አብ የማን ኢየሱስ ዝተሰቐለ ሰራጂ ዘዘኻክሮ አብ ክርስቶስ ምስ ኃጢአትና ከሎና ክንምለስ ሕጂ እውን አይደንጎየን ሓንትስ ንመለስ እምበር። ዝሓለፈ ብውድቀት ዝፍለጥ ሕይወትና ኽገልጸና የብሉን ሕጂ ዘሎናዮ እዩ ዘገዲስ። ዝገበርናዮ ብዘየገድስ ከምኡ ንኽንደይ ጊዜ ወጺእና አብ ክፍአት ነርና ኢየሱስ ይጽበየና አሎ። ብፍላይ አብ ምስጢረ ንስሓ/ኑዛዜ። ከምዚ ሰራጂ ካብ ዝተጸበናዮ ንላዕሊ ይጽበየና አሎ። ኢየሱስ ነቲ ሰራጂ ሕጂ ክትንሳሕ እዮኑ እዩ። ንነገራትካ አብ ሓደ ክትገብሮ ክሳብ መጨረሻ ሰዓት ክትጽበ አሎካ አይበሎን። ነቲ ሕይወቱ ብልቡ ዝቐየረ ሰራጂ ብብሩህን ፍቕሪ ብዝመልኦ እዩ ተቐቢሉ በታ ዕለት አብ ገነት ምስኡ ከም ዝኸውን ዝነገሮ።

ኢየሱስ እቲ ብህዝባዊ ተልእኮኡን አብ መስቀል ሞቱን ንኃጢአት ህዝቢ ዝመሓረ፣ ንናይ እዚ ሰብ ኃጢአት አብ መስቀል ከሎ ክምሕሮን ተኸታሊኡ ኽገብሮ ይኸእል እዩ። ሓቂ እዩ ኢየሱስ ሕድገት ጥራሕ አይ ኮነን ገርሉ ምስኡ ሓደነት ከም ዝረከብ ገርዎ ምሳይ ክትከውን ኢኻ። ኢየሱስ ነዚ ሰብ ናይ ተኸታሊ ደረጃ ሂብዎ፣ ምስ ኢየሱስ ምዃን ቀንዳ ናይ ሰዓቢኡ ምዃን እዩ (ሉቃ 22:28-30፣ ማር 3:14)። እዚ እዩ ኢየሱስ ነፍሲ ወከፍና ዝደልዮ። ከም ሓደ ፈራዳይ ንበደልና ጥራሕ ክምሕር አይ ኮነን ዝደሊ፣ ከም ሓደ አፍቃሪ ልብና ይደሊ። ምስኡ ጥቡቕ ርክብ ክህልወና ይደሊ። ነቲ ፈያታይ ዘየማን ዘቕረበሉ ንነፍሲ ወከፍና ሎምን ኩሉ ጊዜን እንተ ተመልስና ክገብረልና እዩ። እዚ ሰማያዊ ምቕርራብ ወይ ውህደት ይህበና። ሳይ ክትህሉ ኢኻ ስለ ዝበለ። ቅ. አምብሮዝ ከም ዘስተንተኖ ሕይወት ምስ ክርስቶስ ምዃን እዩ፣ ክርስቶስ አብዘለዎ አብኡ መንግስቲ አምላኽ አሎ። ክሳብ መጨረሻ እሙናት ምስኡ ኮና እንተ ጸኒሕና አብ መንግስተ ሰማይ ምኡ ንዘለዓልም ክነብር ኢና።

እዚ ናይ እቲ አብ የማን ዝነበረ ሰራጂ ልመና ዝነግረና ስቓይ ብኸልተ መገዲ ክንርኢ ይሕግዘና፣ ነቲ ሓደ ድሕነት መንግስተ ሰማይ ከምጽአሉ እንከሎ ነቲ ኻልአይ ግን ሞት ኩነኔ ተስፋ ቍርጸት አምጺእሉ። ነዚ ብጸጋም ዝነበረ መስቀል ሞት ሕመቕ ርኽሰት ጽልኢ እዩ። ካብ ውሃብ ሕይወት ቁሩብ እንቕስ ርሑቕ እንከሎ ብምሕረት አምላኽ ክርኢ አይክአለን። ንርእሱ አብ ናቱ ናይ ግሉ ክእለትን አብ ጥቕሚ ርእሱን ጥራሕ ወሲኑ ርእዩ።

እቲ ብየማን ዝነበረ ግን ንምሕረት አምላኽ ክርኢ ክኢሉ። አብ ሞት እንከሎ ሕይወት ርእዩ ምኽንያቱ አምላኽ ነዚ መስቀል ካብ አፍደገ ስቓይ አፍደገ መንግስተ ሰማይ ገርዎ።

ክልተ ዝተሰቐሉ ሰባት አብ ዘተ አትዮም እቲ ሓደ ይልምን ይምሕጸን እቲ ካልአይ ሎሚ አብ ሰማይ ምሳይ ክትህሉ ኢኻ እናበለ ይምልስ። መወዳእታ ዘይብሉ ምሕረት አምላኽን ድኽመት ሰብን ይራኸባ። ምሕረትን ድኽመትን ይተሓቕቑ።

ነዚአን ቃላት ክነስተንትን እንከሎና እምብኣር አምላኽ ክሳብ መጨረሻ አፍደገ ምህረቱ ከፊቱ ከም ዝጽበየና ኢና እንርኢ። አብ ጽንኩር እዋን ኃጢአት ንልብና ሸፊኑ ሒዝና አብ ዘለዎ እዋን ከይተረፈ ይፍበየና። ወደይ ንለይ ይምለሰኒይ ይኸውን እናበለ ነታ ዝጠፋእና መገዲ መምለሲትና ክትከውን ይጽበ። እምብኣር ሎሚ ምሳይ አብ ገነት ክትህልዉ ተመለሱ ኃጢአትኩም ተአሚንኩም ተነስሕ ይብለና አሎ። ነዚ የብቅዓና።

ሕቶታት

1. አብዚ ዝረከናዮ ምስ ኃጣእና ናይ ሰይጣን ድምጺ ማለት ንርእስኻ ምኹናንን Self-condemnation ንነገራት ኣብ ሓሳብኻ ምስፋርን rationalization። እንታይ እዩ ፍልልይ ናይ እዞም ክልተ ድምጽታት። ምስናይ ብዝያዳ ክትቃልስ ትደሊ?
2. ነዚ ክልተ ድምጺ ክነጽግ ከሎና ከምቲ ፈያታይ ዘየማን ንኃጢአትና ከም እንገጥም ይገብረና።
3. ኣብ የማኑ ዝተሰቅለ ሰራቂ ይንሳሕ እሞ ምስ ኢየሱስ ጥቡቕ ርክብ ይረክብ። ኣብ ወንጌል እዚ ሰብ እዚ ጥራሕ ንኢየሱስ ብስሙ ይጽውዖ። ኢየሱስ ምሳይ ሎሚ ኣብ ገነት ክትህሉ ኢኻ ኢልዎ። ወላ ኻጢአት ይሃሉኻ ምስ ኢየሱስ ከምዚ ዝበለ ጥቡቕ ርክብ ክህልወካ ሓሲብካዶ ትፈልጥ። እዚ ሰራቂ ዝረኸቢ ጥቡቕ ርክብ ምስ ኢየሱስ ክሳብ ክንደይ ኣተባቢዑካ።

፫ይ ኣቲ ሰባይቲ እንሆ ወድኺ. . . . እንሃ ኣደኻ (ዮሐ 19:26-27)።

ኢየሱስ ንቀራንዮ ኸጉዓዝ እንከሎን ኣብ መስቀል ምስተ ሰቐለን ካብኡ ዘይተፈልፈ ኣንስቲ ነረን። ብዙሓት ነዚ ኸገልጹ እንከለዉ በቲ ጊዜ ኣንስቲ ዓቢ ቦታ ስለ ዘይነበረን ሓደ ዋጋ ዝህበን ኣይነበረን ስለዚ ደቂ ኣንስትዮ ስዓብቲ ዋጋ ስለ ዘይውሃበን እየን ክስዕባኦ ዝኸኣላ ይብሉ እዚ ግን ድኹም መግለጺ እዩ። ምስ ሃደ ሮማውያን ከም በደለኛ ዝቐጸርዎ ከምኡ መራሕቲ ሃይማኖት ክመውት ዝደለይዎ መን እዩ ኣብ ጥቕኡ ክኸውን፣ ስለዚ እዘን ኣንስቲ ሓንቲ ከይፈርሃ ኣብ ጥቕኡ ደው ክብላ ዝገደደን ፍቕሩን ኣብኡ ብምእማን እውን እዩ፣ ከምኡ ንማርያም ኣዲኡ ከሰንያ ዝመጽኦ እየን።

ወንጌላውያን ኢየሱስ ክስቀል እንከሎ ከምኡ ምስኡ ዝጉዓዛ ዝነበራ ኣንስቲ ክነግሩ እንከለዉ ኣብ ጥቕ መስቀል ኢየሱስ ከኣ ኣዲኡን ኃብቲ እኖኡን ማርያም ሰይቲ ቀለዮጳን ማርያም መገደላዊትን ከም ዝነበራ ይነግሩና። ብዛዕባ ማርያም ሰይቲ ቀለዮጳ እንፈልጦ የብልናን፣ ብዛዕባ እተን ካልኦት ማርያማት ግን ገለ ንፈልጥ ኢና።

ኃብቲ እኖኡ ንኢየሱስ ኣብኡ ነራ። ኣብ ወንጌል ዮሐንስ ስማ ኣይጥቀስን ግን ምስ ናይ ማቴ 27:56 ከምኡ ማርቆስ 15:40 ኣነጻጺርና እንተ ረከናዮ ንሳ ሰሎሜ ኣደ ያዕቆብን ዮሐንስን እያ። ብዛዕባኦ ሓደ እዋን ንኢየሱስ ደቃ ኣብ መንበረ መንግስቲ ሓደ ብየማኑ ሓደ ብጸጋሙ ክኸውን ዝሓተት እያ (ማቴ 20:20)። ኣብቲ ጊዜ ግግዩ ርድኢት ከም ዘለዋ ገሊጽላ ሕጂ ኸኣ ኣብ እግሪ ምስቀል ንርእያ እዚ ኸኣ ትሕትንኣን ነቲ ኢየሱስ ዝበለ ከምዝተቐበለቶን ይገልጻልና።

ማርያም መገደላዊት ካብኣ ሸውዓተ ኣጋንንቲ ከም ዘውጽኣላ (ማር 16:9፣ ሉቃ 8:2) ካብኡ ንድሓር ነቲ ኢየሱስ ዝገበረላ ፈጺማ ክትርስዎ ኣይከኣለትን ክሳብ ሞቲ ስዒባቶ፣ ትንግኤኡ ንሓዋርያት ዘበሰረት ንሳ እያ።

ሓደ ካብቲ ካብ ኩሉ ኣብ ወንጌል እንረኽቦ ኢየሱስ ዝበሎ ኣብ መስቀል እንከሎ ነዲኡን ነቲ ዝፍቅሮ ረድኡን ዝበሎ እዩ። ነዲኡ ኣብ ጥቕኡ ደው ኢሉ ምስ ረከያ መጻኢ ሕይወታ እዩ ተራእይዎ ስለዚ እንሆ ወድኺ እንሃ ኣደኻ እናበለ ተዛራብዎም። ኣብዚ ውሉድ ኣብ ልዕሊ ወለዱ ኸገብረሎም ዘለዎ የተሓሳስበና። ማርያም ሓደ ወዳ ኢየሱስ ጥራሕ ስለ ዝነበረ ኣብ

ኢድ ዮሐንስ ሓዲግዋ። ሎሚ ንነፍሱ ወከፍና ንማርያም ክንቅበላ ኣብ ቤትና ክንወስዳ ይህበና ኣሎ።

ጎ.ኢ.ክ. ኣብ መስቀል ኣብ ጳዕሪ ሞት እንከሎ ብዛዕባና እዩ ሓሲቡ፤ ቅድሚ ሞቱ ሓደ ዓቢ ናይ ፍቕሪ ህያብ ካብ ልቡ ዝነቐለ ፍሉይ ነገር ክህበና ደልዩ። እዚ ኸኣ ኣዲኡ ማርያም ኣደና ክትከውን “እንሃ ኣደኻ/ኺ” እናበለ ኣብ መስቀል እንከሎ ሂሱና።

ዮሐንስ ወንጌላዊ ከምዚ ይብለና “ኣብ ጥቓ መስቀል ኢየሱስ ከኣ ኣዲኡን ኃብቲ እንኡን ማርያም ሰይቲ ቀልዮጳን ማርያም መግደላዊትን ደው ኢለን ነበራ። ኢየሱስ ነዲኡ ነቲ ዘፍቅሮ ወዲ መዝሙሩን ኣብ ጥቓ ኣዲኡ ደው ኢሉ ምስ ረኣየ ነዲኡ ኣቲ ሰበይቲ እንሆ ወድኺ በላ። ነቲ ወደ መዝሙሩ ኸኣ እንሃ ኣደኻ በሎ። እቲ ወደ መዝሙርውን ካብ ሽዑ ጀሚሩ ናብ ቤቱ ወሰዳ” (ዮሐ 25-27)።

ኢየሱስ ኣብ መስቀል እንከሎ ነዚ መሠረታውን ተንካፊ ዝኾነ ቃላት ነገሩና ንሱ ዝሕብሮ ኣብ ኣዲኡ ዝነበሮ ሓልዮትን ፍቕርን እዩ። ቅድሚ ምግቱ ብዛዕባ ኣዲኡ ይሓስብ፤ ምስ ሞተ ብድሕሪኡ ከይትሸገር ነቲ ዘፍቅሮ ረድኡ ሓደራ ከም ኣደኻ ተኸናኸና ካብ ሕጂ ንድሓር ንሰኻ ኢኻ እትግደሰላ ኢልዎ።

ኩንኡ ዝኸይድ ካልእ እውን ኣሎ። ኣብዚ ኢየሱስ ዝበሎ ንማርያም ኣዲኡ ኣብ መዓልታዊ መነባብሮኡ ዝሓለየ እዩ ዝመስል። ኣብ ወንጌል ዮሐንስ ተደጋጊሙ ዝግለጽ ኢየሱስ ንሰባት ክምህር እከሎ ልዕሊ ግዙፋዊ ባህርያዊ ነገራት ኣብ መልዕልተ ባህርያዊ ነገራት ክሓስቡን ርእዮም ክኸእሉን እዩ ዝገብር ዝነበረ። ኣብ ቃና ዘገሊላ ማይ ናብ ወይኒ ዝለወጠሉ ንኣብነት ነቲ ኣብ መርዓ ኣጋጢሙ ዝነበረ ዋሕዲ ዝስተ ወይኒ ንምፍታሕ ጥራሕ ኣይኮነን ገርዎ፤ ነቲ ኣምሳላዊ መሲሓዊ ወይኒ ብነብያት ኣቐዲሙ ዝተነግረ እዩ ዝሕብር (ዮሐ 2:1-11)። ብተመሳሳሊ ኢየሱስ ካልኣይ ክትውለዱ ኣሎኩም ክብል እንከሎ ኣብ ማሕጸን ኣደኻ ተመሊስካ ካልኣይ ምውላድ ኣይኮነን፤ እንታይ ድኣ ሓዲስ ሕይወት ካብ ሰማያዊ ኣቦ እሞ ወዲ/ጓል ኣምላኽ ምዃን ማለት እዩ ዘስምዕ (ዮሐ 3:1-8)። “ናይ ሕይወት እንገር” እናበለ ኢየሱስ ዝተዛረቦ ብዛዕባ ኣብ ድራር ዝበላዕ እንጌራ ኣይኮነን ዝዛረብ እንታይ ድኣ ህያብ ቅ. ቍርባ (ዮሐ 6:35-65) እዩ። ብፍሉይ ኣብ መስቀል ዝተራእየን ዝተሰምዐን ዓሚቕ መለኮታዊ ተምሳል ዝሓዘለ ከምኡ ትንቢት ዝተፈጸመሉ ስለ ዝኾነ እቲ ኢየሱስ ዝበሎ ቃል “እንሃ ኣደኻ” ካብ ሰብኣዊ ጥራሕ ኣብዚ ዓለም ብዝርኢ ማለት ድሕሪ ሞቱ ነዲኡ ክኣልይዎ ጥራሕ ዝብል ዘይኮነ ኩንኡ ዝኸይድ ዓሚቕ መልእኽቲ ኣልኦ።

ሓደ መፍትሕ ዓሚቕ ርድኢት ናይ እዚ ጥቕሲ ምስ ኢየሱስን ማርያም ዘሎ ክንርድኦ ኣምሳላዊ ተራ ዝጻወት ሳልሳይ ሰብ እቲ ፍቕር ረድኢ ብዝብል ኣብ ወንጌል ዮሐንስ ዝጥቀስ ዝጻወቶ ተራ ክንርኢ ኣድላይ እዩ።

ፍቕር ረድኢ:

ኣብ ትውፊት መሠረት ገርና ክንርኢ ከሎና እዚ ፍቕር ረድኢ ዝብሃል ዘሎ ሓዋርያ ዮሐንስ እዩ። እንተ ኾነ ራብዓይ ወንጌል ብዙሕ ጊዜ ንውልቀ ሰባት ንዝዓበየ ማሕበር ከም ዘመልክቱ እዩ ዝሕብር። ንኣብነት ብዛዕባ ኒቆዲሞስ ክግለጽ እንከሎ “ሓደ ካብ ፈሪሳውያን” “ሓለቓ ኣይሁ” ብለይቲ ኣብ ኢየሱስ ዝመጽኦ ንትምህርቲ ኢየሱስ ኣይተረድኦን (ዮሐ 3:1) ይብል። ኒቆዲሞስ ሓደ ውልቀሰብ ግን ንብዙሓት ፈሪሳውያን ካልኣት መራሕቲ ኣይሁድን ንክርስቶስ መን ምዃኑ ክርድኡ ዘይክእሉ ኣብ ጸልማት ዝነበሩ ዝውክል እዩ። ብተመሳሳሊ እታ

ሳምራዊት ሰበይቲ አብ ዔላ ምስ ኢየሱስ ዝተራኸበት ቃላት ኢየሱስ ክትርድኦ ኣጸጊምዎ ድሓር ግን ዝኣመነት ነቶም ካልኦት ሳምራውያን ካብ እምነቱ ኣይሁድ ዝተፈልዩ ግን ኣብ ክርስቶስ ዝኣመኑ እትውክል እያ።

እዚ ናይ ፍቕር ረድኢ ዝሕብሮ ኣብ ኪንዲ ንሓደ ሰብ ንብዙሓት ዝወከለ እዩ። ንሱ ነቲ ናይ ሓደ እሙን ዝበለጸ ሓዋርያ ኣምሳል እዩ። ፍቕር ረድኢ ዝብሃል ሓደ ኣብ ኣፍልቢ ኢየሱስ ኣብ ጸሎተ ኃሙስ ምስኡ ቀሪቡ ዝርከብ ሓዋርያ እዩ (ዮሐ 13:25)። ንሱ እቲ ሓዋርያ ምስ ኢየሱስ ኣብ ጊዜ ስቓያቱን ውርደቱን ምስኡ ደው ዝብል እዩ። ኩሎም ካልኦት ሓዋርያት ክህድሙን ክሓድግዎን ከለዉ እቲ ዘፍቅሮ ሓዋርያ ግን ንሱ ንበይኑ ክሳብ መጨረሻ ምስኡ ደው ኢሉ ስዒብዎ (ዮሐ 19:26)። እዚ ፍቕር ረድኢ ንሱ እዩ ብሰንበት ትንሣኤ መጀመርያ ኣብቲ ጥርሑ ዝጸንሐ መቓብር ዝመጸ፣ መጀመርያ ኣብ ትንሣኤ ክርስቶስ ክኣምን (ዮሐ 20:8)፣ መጀመርያ መስካሪ ንናይ ዝተንሥኤ ክርስቶስ ጎይታ ምዃኑ (ዮሐ 21:7፣ 21:24) ይነግረና።

እምብኣር ፍቕር ረድኢ ዝብል ኣብ ትውፊት ከም ዝብሎ ወላ እኳ ንሓዋርያ ዮሐንስ ዘስምዕ እንተ ኾነ ኣምሳላዊ ውክልና ንኹሎም እሙናት ሓውርያት እዩ ዘስምዕ። ፍቕር ረድኢ ዝብል ነቶም ብቐረባ ንክርስቶስ ዝስዕቡ፣ ኣብ መስቀል ክኸዱ ዝደልዩ፣ ኣብ ኢየሱስ ዝኣመኑን ንሱ ጎይታ ከምዝኾነ ክምስክርዎ ዝደልዩ እዩ። ብኻልእ ኣዘራርባ እዚ ግለሰብ ረድኢ ንኹሎም ፍቕራት ኣርድእቲ ክርስቶስ ይውክል።

ዮሐንስ ሕድሪ ንዝተዋህበቶ ማርያም ብሓጎስ ተቐቢሉ ንቤቱ ወሰዳ። ሓዳስ ኣደ እሞ ኣደ ኣምላኽ ብሓቂ ዝተባረኸ እዩ ንኣደ ኣምላኽ ኣብ ገዝኡ ክቐበል። ማርያም ንኢየሱስ ሕጻን ሒዛ ኣብ ከርሳ ኣብ እንዳ ዘካርያስ ምስ ከደት ኤልሳቤጥ ሰላምታ ማርያም ምስ ሰምዐት፣ 1. እቲ ሕጻን ኣብ ከርሣ ተሰራሰረ፣ 2. መንፈስ ቅዱስ መልአ። ዓው ኢላ ኣደ ጎይታይ ናባይ ክትመጽኢኽ እዚ ኻበይ ኮነለይ. . . 3. እቲ ካብ እግዚአብሔር ዝንገረኪ ቃል ከም ዝፍጸም ስለ ዝኣመንኪ ብፅዕቲ ኢኺ እናበለ ዕብየት ማርያምን ንሳ ምስ መን ከም ዘለን መን ምዃናን ገለጸ።

ማርያም ኣብ ቤትና ክትመጽእ እንከላ መንፈስ ቅዱስ ሒዛ እያ እትመጽእ። ኣብ ምሉእ ሕይወታ ሥራሕ መንፈስ ቅዱስ ጽቡቕ ገራ ትፈልጥ እያ። ገብርኤል መልአኽ ምስጢረ ሥጋዌ ከበሰራ እንከሎ “መንፈስ ቅዱስ ኣባኺ ክወርድ እዩ፣ ኃይሊ ልዑልውን ኪጽልልልኪ እዩ፣ ስለዚ ኸኦ እቲ ካባኺ ዚውለድ ቅዱስ ወዲ ኣምላኽ ክብሃል እዩ” እናበለ ኣበሰርዎ። ኣብ ጽርሓ ጽዮን ምስ ሓዋርያት መንፈስ ቅዱስ ክወርድ እንከሎ ምስኡም ነራ። እዚኦ እያ ዮሐንስ ኣብ ቤቱ ሒዘዎ ዝኸደ።

ንሕና ከም ኣመንቲ ንማርያም ኣብ ቤትና ክንወስዳ ስማ ክነኽበር ንቅበላ። ኣብ ቃና ዘገሊላ ማርያም ምስ ወዳ ተዓዲማ ኣብኡ ኸኦ ወዳ መጀመርያ ተኣምራት ከም ዝገብር ገራቶ። ማርያም ኣብ ዘላቶ ተኣምራት በረኸት ጸጋ ኣሎ። ሎሚ እውን ብዝያዳ ምስ ወዳ ኣብ ሰማይ ስለ ዘላ ክትሕግዘና ክትልምነልና ፍሉይ ጸጋ ተዋሂባ እያ እሞ ንዓድማ ንጸውዓያ።

ኣደ ኩሎም ክርስትያን።

እዚ ኣደ ኩሎም ክርስትያን ዝብል ኣብ ሕይወትና ማርያም እትጻወቶ ክንርዳእ ዓቢ ሓገዝ ኣለዎ። ኢየሱስ ቅድሚ ምግቱ ነዚ ዘፍቅሮ ረድኡ ምስ ማርያም ክህልዎ ዝደልዮ ርክብ ናይ ኣደ ክርክብ ኸገብር ተማሕጺንዎ። ዮሐንስ ኣብ እግሪ መስቀል ንኹልና ኣመንቲ ወኪሉ

ንማርያም ስለ ዝተቐበላ ማርያም መንፈሳዊት አደና ክንብላ መሰረቱ ኣብ ቅዱስ መጽሓፍ ከምዝኾነ ንርኢ (መዝገብ ሃይ። 968-970)። ኣብ ጎቦ ቀራንዮ ማርያም አደ ፍቕር ረድኢ ኮይና፣ እንተ ኾነ እዚ ፍቕር ረድኢ ንኹልና ኣመንቲ ይውክል። ማርያም ናይ ኩሎም ኣመንቲ አደ በቲ ፍቕር ረድኢ ዝተወከለት እያ።

አደ ዘላቶ ምትእምማን ተስፋ ኣለዎ። ቦታ አደ ክትክኦ ዝኸእል የለን። ማርያም አደና እያ ክንቀርባ ክንሰምዓ ወዳ ዝበለና ክንገብር እዋኑ እዩ። ዘመና ሓሲሙ ክብሪ ማርያም ዝጎድለሉ ዘይ ከም ማንም ሰብ እያ ስለምንታይ ነኸብራ እናተባህለ ነደ ኣምላኽ ትኣክል ክዝንጥሉ ዝውዕሉ ኣለዉ ብሓቂ ዝጎበየ ውድቀት ክርስትና እዩ ክንብሎ ንኸእል። ንማርያም ዘየኸብር ንኢየሱስ ከመይ ኢሉ ከኸብር ስለዚ ቤት በደ ክእቶ እንከሎ ምሉእ ዋሕስ ኣልኦ ስለዚ ንማርያም ሒዝና ኣብ ወዳ ንቕረብ።

ሎሚ ነዚ ክፍሊ ወንጌል ከነንብ እንከሎና ክንሓስቦ ዘሎና ኢየሱስ ካብ መስቀል ኮይኑ ንነፍሲ ወከፍና “እንሃ አደኻ/ኸ” ምሳኻ ውሰዳ ውሰድያ ይብለና ኣሎ። ከመይ ዝበለ መልሲ ንህቦ? ከም መንፈሳዊት አደና ማርያም ብናይ አደ ፍቕር ተፍቅረና። ንሳ ኩሉ ጊዜ ንዘድልየና ክተማልደልና ኣባና ትጥም ትደልየና ቀጺላ ኸኣ ምእንታና ትልምን። ነዚ ፍሉይ ህያብ ኢየሱስ ብዕለት ዓርቢ ኣብ መስቀል ኮይኑ ንዝሃበና ዓቢ ህያብ ክትቅበሎ/ልዮ ፍቓደኛ ዲኻ/ኸ?

ሕቶታት፡

1. መን እዩ እዚ ፍቕር ረድኢ? ስለምንያት ኢና ንርእስና ከምዚ ፍቕር ረድኢ ክንርእያ ዘሎና ኣብ ወንጌል ዮሐንስ።
2. ንርእስኻ ኣብ ትሕቲ እግሪ እቲ ፍቕር ረድኢ ግበር። ኢየሱስ እንሃ አደኻ ከም ዝብለካ ገርካ ሕሰብ። ኣብ ትሕቲ ማርያም ብምህላውካ እንታይ ይስምዓካ?
3. ሓደ ካብቲ ናይ መጨረሻ ኢየሱስ ዝገበሮ ንማርያም ኣብ ትሕቲ ዘፍቅሮ ሓዋርያ እዩ ሓዲግዎ፣ ብኡ ኣቢሉ ኸኣ ንነፍሲ ወከፍና እዩ። ከም መንፈሳዊት አደ ቀጺላ ምእንታና ብናይ አደ ልቢ ትጽሊ። ምስ ማርያም ዘሎካ ርክብ ክዓቢ፣ ከምኡ ነዚ ዓቢ ህያብ ኢየሱስ ኣብ ቀራንዮ ኣብ መስቀል እንከሎ ዝሃበና ክትቅበል እንታይ ምገበርካ/ኪ?

፬ይ ኣምላኽይ ኣምላኽይ ንምንታይ ኃደግካኒ (ማቴ 27:46)።

ኢየሱስ ነቲ ኣብ መስቀል ነፍሱ እናወጸት እንከላ ነቲ ከቢድ ጽዋእ ካብኡ ክሓልፍ ናለመነ እንከሎ “ኣምላኽይ ኣምላኽይ ስለምንታይ ኃደግካኒ እናበለ ጨሪሑ። እዘን ቃላት እንታይ ትርጉም ኣልኣን።

አብዚ እንርእዮ ኢየሱስ ናይ ገዛእ ርእሱ ንበይኑ ምዃን አይኮነን ዝዛረብ አሎ። አብ መዝ. 22 ካብዘሎ እዩ ዝጠቅስ ዘሎ እዚ ኸአ ኣብቲ እዋን ዝነበሩ አይሁድ እዚ ቃላት ዝውቱርን ፍሉጥን ዝነበረ እዩ ደጊሙ። ድሕሪ ባይታ ናይ እዛ መስመር እንተ ፈለጥና እዚ ኢየሱስ ዝበሎ ኩኖ ብኸያት ወይ በይንኻ ኣብ ተስፋ ቁርጻት እንከሎኻ ዝብሃል ከምዘይኮነ ክንርዳእ ንኸእል። ዝያዳ ናይ ተስፋ ብኸያት ኣብ ድቕድቕ ዝበለ ጸልማት እንከሎኻ ዝብሃልን ንአና እውን ዓቢ ምጽንናዕ ኣብ ጊዜ ጽንኩር እዋን እንከሎና ዝሕግዝ ቃል እዩ።

ንምንታይ ኅደግካኒ?

ቀዳሞት መግህርና አይሁድ ሓደ መስመር ካብ ቅዱስ መጽሓፍ ይጠቕሱ ንብምልኡ እትሕቶ እቲ ጽሑፍ ኸገልጹ። ኣብ ብዙሕ ባህልታት እውን ክህሉ ዝኸእል እዩ። ንአብነት ሓደ ሰብ ኣብ ጊዜ ጸወታ ኢሎምፒክ መን ከም ዝሰዓረ ወይ መን ዝበዝሓ ወርቂ መዳልያ ከም ዝወሰደት እንተ ዝሓትት ሽዑ ናይ ኤሪትራ መዝመር እንተ ዝዝመር ኤሪትራ ከም ዝሰዓረት ንርዳእ። ኣብዚ እዋና ዘሎ ቋንቋ ብብዙሓት መንእሰይ ዝዛረብ ንብዙሓት ክርድአና ይኸብደና እዩ ንመንእሰይ ግን ይርድእም።

ብተምሳሳሊ ኢየሱስ አምላኽይ አምላኽይ ስለምንታይ ኃደግካኒ ክብል እንከሎ ኣብቲ ፍሉይ ቃላት ክነተኩር የብልናን። ንሱ ዝደግሞ ዝነበረ ንፍሉይ መዝመር ብግዚኡ ዝዝመር ዝነበር ውሩይ ቅዱስን መዝመር 22 እዩ ዝዝምር ነሩ። ክንርድአ ዝደልየና ብምልኡ ትሕዝቶ እታ መዝመር እምበር ነዘን ቃላት ጥራሕ ክንርኢ የብልናን። እምብአር ነቲ ኢየሱስ ዝበሎ ብምልኡ ክንርድአ መዝ. 22 ክንርኢ ጠቓሚ እዩ።

አቦታትና አባኻ አመኑ።

መዝመር 22 ሓደ ሃይማኖታዊ ሰብ ብጸላእቱ ዝወረዶ ስደት ዝገልጽ እዩ። ብርቱዕ ስቓይ ይገልጽ በዚ ኸአ ብአምላኽ ዝተነጸገ ኮይኑ ይስምዖ። ከምዚ እናበለ ኸአ ይጽሊ፡

“አምላኽይ አምላኽይ ስለምንታይ ኃደግካኒ፣ ከተድኅነኒ ኢሊ አምሪረ እበኪ አሎኹ፣ ስለምንታይ ካባይ እትርሕቕ፣ አአምላኽይ ብመዓልቲ ናባኻ እጠርዕ ብለቲውን እጽውዕ ዕረፍቲ ግና የብለይን፣ ንስኻ ግና አይትምልሰለይን”።

እዚ መዝመር በዚ ዝውድእ እንተ ዝኸውን ናይ ሓደ ተስፋ ዝቐረጸ ዝብሎ መስምዖ ነሩ። እንተ ኾነ እዚ ሰብ ኩላትና እውን ክንገብሮ ዘሎና ኣብ ዝኾነ እዋን ዓቢ ጸገም ክወርደና እንከሎ ክንብሎ ዘሎና ይብል። ኣብቶም ጻድቀን ቅድመና ዝሓለፍ ክንከይድ አሎና፣ ከመይ ገሩ እግዚአብሔር ኣብ ጊዜ ፈተናአም ከም ዝሓዘም ክንርኢ። ኣብተን ዝቐጽላ ሰለስተ ጉልቅታት ከምኡ እዩ ዝገብር ኣብ መዝ. 22። ናይ እግዚአብሔር ኣብ ቃሉ ጽኑዕ ከምዝኾነ ይዝክር። እቲ ነቦታቱ ዘድሓነ አምላኽ ሕጂ እውን ኣብ ምድሓኑ ክመጽእ እዩ።

“ንስኻ እቲ ሕዝቢ እስራኤል ዜመስግንዎ ኣብ ዝፋን ዝተቐመጥካ ቕዱስ ኢኻ። አቦታትና አባኻ ተወክሎ እወ ንሳቶም አባኻ ተወክሎ ንስኻውን አናገፍካዮም” (መዝ. 22፡3-5)።

እዚ ቃላት ናይ ሓደ ኣብ ተስፋ ቁርጻት ዘሎ አይኮነን። እዚ ቃላት ናይ ሓደ እግዚአብሔር ከም

ዝሓደጎ ኮይኑ ዝስምዖ ዝብሎ እዩ። ዝኾነ ኾይኑ ናይ እግዚአብሔር እሙን ምዃን ኣብ ዝሓለፈ ብምዝካር ነዚ ወሪድዎ ዘሎ ጎይታ ከም ዘድሕኖ እምነት የሕድረሉ።

ኣብዚ መዝሙር ኣብዝነን ኣብትን ኣብቲ ክብል ይርአ ብሓደ ወገን ኣብቲ ዝንነፎ ጸገምን ቦቲ ኻልእ ወገን ከአ ኣብቲ ጎይታ ዝሃቦ ተስፋ እምነት ብምግባር ክጉግዝ ይርአ። ብሓደ ወገን ብዙሕ ዝቻያት ነቲ ኢየሱስ ብዕለተ ዓርቢ ዝረኸቦ ስቓይ ኣቐዲሙ ዝገልጽ ይነግር። ሓምሸቲ ብንጹር ማዕረ ማዕረ ገርካ ክጥቀሱ ዝኸእሉ ኣለዉ። ኣብ ዝሓለፈ ተናኺፍናዮም ነርና ግን ከመይ ኢሎም ብሓደ ኣብዚ መዝሙር ይርአዩ ነቲ ክርስቶስ ኣብ መስቀል ዝተንነፎ ኣቐዲሞም ይመልክቱ።

፩ዎ እቲ ሰብአይ ከምዚ ይብል፡ **“ዚርአዩኒ ዘበሉ የባጭወለይ”**። እዚ ኢየሱስ ክንደይ ኣብ ኢየሩሳሌም ብሊቃነ ካህናትን ህዝብን ክሳብ ክንደይ ከም ዝዋረድ ዝነግር ትንቢት እዩ።

፪ይ **“ርእሶም እናነቅነቐ ኸናፍሮም ይርምጥሙለይ ኣለዉ”** (መዝ. 22:7)። እዚ ነቶም ብጥቕኡ ዝሓልፉ ዝነበሩ ርእሶም ይንቕንቑሉ ነበሩ (ማቴ 27:39) ዝብል ኣቐዲሙ ዝተነግረ እዩ።

፫ይ እቶም ነቲ ጻድቕ ሰብ ዘሳድድዎ ዘዋርድዎ ዝነበሩ ከምዚ ይብሉ **“ኣብ እግዚአብሔር ተግቕሞብካ ኢኻ እም እስከ የናግፍካ፥ ብሂጉካ እዩ እም ንሱ የድጎንካ”** (መዝ. 22:8)። እዚ ነቲ ሊቃነ ካህናት ኣብ ቀራንዮ ዝበልዎ ዝነበሩ ኣቐዲሙ ዝተባህለ እዩ። **“ንኻልኦት ኣድጋነ ንርእሱ ግና ኬድጎን ኣይክኣለን። ንሱ ንጉሥ እስራኤል እንተ ድኣ ኾይኑስ እስከ ሕጂ ኻብ መስቀል ይውረድ፥ ንሕና ከአ ብእኡ ክንአምን፥ ንሱ ብአምላኽ ተአሚኑ እዩ ኣነ ወዲ አምላኽ እዩ እውን ኢሉ እዩ እም ዜፍቅሮ እንተ ደኣ ኾይኑስ እስከ ሕጂ የድጎኖ እናበሉ የላግጹሉ ነበሩ”** (ማቴ 27:42-43)።

፬ይ እዚ ሰብ ኣብ መዝ. 22 ጸላእቱ ከመይ ገሮም **“ኣእዳወይን ኣእጋሪይን ሸንከሩኒ”** (መዝ 22:16)። እዚ ኸአ ኣእዳውን ኣእጋርን ኢየሱስ ከመይ ኢሊን ከም ዝሸንከራ ዝሕብር እዩ።

፭ይ ኣብዚ መዝሙር ከምዚ ይብል **“ንኸዳውንተይ ይማቐልዎ ንቐሚሸይውን ዕጫ የውድቑሉ ኣለዉ”** (መዝ. 22:18)። እዚ ዝሕብሮ ኸአ ወተሃረራት ከመይ ገሮም ንኸዳውንቱ ከም ዝማቐልዎ ኣቐዲሙ ዝሕብር እዩ።

ኣብዚ መዝሙር ዘሎ ምስቲ ኢየሱስ ዝረኸቦ እናኣነጻጸርና እንተ ርኣናዮ ብሓቂ ዘገርም እዩ። እዚ ኣብ መዝ. 22 ዝተዋረደ ሰብ ብንጹሩ ብብትንቢታዊ መገዲ ኣቐዲሙ ዝተገልጸ ነቲ ኢየሱስ ኣብ ቀራንዮ ዝረኸቦ ስቓያት ኣቐዲሙ ዝሕብር ምዃኑ ንርኢ። ኸገርመና የብሉን ኢየሱስ ብዕለተ ዓርቢ ኣብ መስቀል እንከሎ እዚ ፍሉይ መዝሙር ኣብ ኣእምሮኡ ነሩ እዩ።

ናይ ዓወት ብኸያት ወይ ጻውዒት።

ኣብዚ መዝሙር እንተ ርኣና ብስቓይን ሞትን ኣይውድእን እዩ። እዚ ጻድቕ ሰብ ንእግዚአብሔር ኣብ ኩሉ ዘመኑ እሙንን ነቲ ዝሰቐይን ዝስደደድን ዘሎ ካብ ኣፍ ኣናብስ ከምዘውጽኦ እናዘከረ የመስግኖ። ንስቓያቱ ኣብቲ ዓቢ መደብ ድሕነት ንኹሎም ኣህዛብ ኣብ ምምላኽ ጎይታ ከም ዘምጽኦም ገሩ ይርእዮ። ዝልዓለ ጥርዚ ኣብዚ መዝሙር ኣብ 22:27 ክንርእዩ ንኸእል፡

“ኩሎም ሕዝብታት ንእግዚአብሔር ኪዝክሮዎን ናብኡ ኺምለሱን እዮም፥ ብዘለዉ ነገድ

አሕዛብውን አብ ቅድሚኡ ኺሰግዱ እዮም፤ እግዚአብሔር ንጉሥ እዩ ንኹሎም አሕዛብ እውን ይገዝአም።”

አብዚ መሠረት ገርና ክንርእዮ ከሎና እቲ ናይ ኢየሱስ ብኸያት ናይ ተስፋ ምቕራጽ ከምዘይኮነ ክንርኢ ንኸእል። ናይ ዓቢ ተስፋ ጸውዒት አብ ድቕ ዝበለ ጸልማት እንከሎኻ ዝሰማዕ ምዃኑ ንርኢ። ገለ ክርስትያን ነዚ ከም መቐጻዕቲ ብእግዚአብሔር አቦ አብ ልዕሊ ኢየሱስ፤ ከም ዝተነጸገ ዝተሓድገን ገርም ይገልጽዎ፤ ካቶሊካዊት ቤተ ክርስትያን ግን ኢየሱስ ከም ኃጢአት ዝገበረ እሞ ብላሽ ኮንቱ ዝኾነ ገራ አይትርእዮን እያ። ብሓቂ ክርክ እንከሎ ክልተ ነጥቢ ክንሕዝ አሎና፡ ኢየሱስ ፍቕሪ ደፊእዎ ምስቲ ኃጥእ ዝኾነ ወዲ ሰብ ክሓብር እሞ አብ ክንዳና ኮይኑ “አምላኽይ አምላኽይ ስለምንታይ ኃዲካኒ” ክብል ምእንቲ (ሓ/ት/ክ 603) ዝገበሮ እዩ። ብኸልእ መልክዕ ክርክ እንከሎ አብ ልክዕ እሞን አብዚ ዝኸፍኦ ጸልማት እንከሎ ኢየሱስ ብዝልግለ ፍጽምና ምስ ሰማያዊ አቦ ተወሃሂዱ ይርከብ። ኢየሱስ መዝ. 22 ክጠቅስ እንከሎ መዝሙር ስቓይን ተስፋን፤ ጸልማትን ብርሃን ከርኢ እንከሎ ንኸልቲኡ ሓሳባት ይገልጽ።

እዚ ንኹልና አብ ዝኾነ እሞን ንዝጓነፈና ከቢድ ፈተናን ጸልማት ዝሰፈኖ እሞናት አብ እንርከበሉ ጊዜ ምጽንገናዕን ትብዓትን ይህበና። አብ እሞናት ኩሉ ሓርቢቱና አምላኽ አበይ አሎ አብ እንብለሉ እሞን፤ አምላኽ ሓዲጉና እዩ አብ እንብለሉ እሞን፤ ኢየሱስ ዝገበሮ ኸንገብር ይግብአና፤ አብ መዝ. 22 ተመሊስና ክንጸሊ። አብዛ መዝምሩ ሰለስተ ቀንዲ ነገራት እቲ ዝተዋረደ ጸድቕ ሰብ እቲ ኹሉ መከራ ምስ ወረዶ ዝገበሮ፡ ንቃንዝኡ አለልይዎ፤ ንቃንዝኡ አብ አምላኽ መሊስዎ፤ ናይ አምላኽ እሙን ምዃኑ ዘኪሩ።

1. ቃንዛኻ ንአምላኽ ምሃብ።

እዚ ዝሳቕ ሰብ አብዚ መዝሙር ልቡ አብዚ እሞን ከቢድ ስቓይን ቃንዛን አብ አምላኽ እዩ አፍሲስዎ። ንቃንዝኡ አይነጸገን ወይ ካብኡ ክሃድም አይደለየን። ብዙሓት ሰባት ሎሚ አብ ሕይወቶም ካብ ስቓይን ቃንዛን ብጣዕሚ እዮም ዝፈርሑን ዝርዕዱን፤ ብዝክአል ኸነጽግዎ እዮም ዝፍትኑ ወይ ከሎ ጌና ይከላኸሉ። ካብ ስራሕ ደው ምባል፤ እትፈትዎ ሰብካ ብሞት ክፍለየካ እንከሎ፤ ሓደ እትአምኖ ዓርክኻ ፈታዊኻ ኸጠልመካ እንከሎ ወይ ከዋርደካ እንከሎ፤ ሰላም ዘይብሉ ስድራ፤ ራሕራሕካ/ሓትካ ምኻድ፤ አብ ዝሓለፍ ዝረኸብናዮ ጉድኣት፤። ብዙሓት ሰባት ብዛዕባ ስቓይቶም ንአምላኽ ክነግሩ ይፈርሑ ስለዚ ንርእሶም ኩሉ ጊዜ ዝተጨነቑ ተስፋ ዝቆረጹ ይኹኑ ክሃድሙ ይነብሩ። ከምስሉ ኩሉ ነገር ጽቡቕ ከምዘሎ ንርእሶምን ንኸልኦትን ከጠፋፍኡን ክሕስዉን ይነብሩ።

እንተ ኾነ አብ ውሽጠም ሰላም የብሎምን ወላ ሓንቲ ጽቡቕ ነገር የብሎምን። አምላኽ ምሳና እንተ አብ ስቓይትና ይሕግዘናን የሕውየናን ከምቲ አብ መዝ. 22 ዘሎ ዝገበሮ። ብርግጽ ንቑስልና ክንከፍት ከሎና ስቓይ አሎና፤ እንተ ኾነ ልዕሊ ኩሉ እቲ ጠባሓይ ባዕሉ ኢየሱስ እዩ። አብ መዝ. 22 እቲ ጸድቕ ሰብ ተባዕ ነገር እዩ ገሩ። አብ ሕይወቱ ዝኸውን ዘሎ ነገራት ኸንገጥሞ ብሓቂ ክርእዮ ተቢዑ ወሲኑ። አብ ጸሎቱ ንእግዚአብሔር ኩሉ ዝረኸቦ ገሊጽሉ ማለት ዝረኸቦ ንጽገት፤ ስቓይ፤ ፍርሒን ምጥርጣርን ንድሕሪት ክይሓዞ ንኹሉ ገሊጽሉ። ብሓጺሩ ንቃንዝኡ በበሓደ ገሊጹ፤ አብኡ እንከሎ ብድብዱቡ ብሓፈሻ አይተዛረበን። ንኹሉ ብንጹር ቃላት ገሩ ንኹሉ ስቓይቱ፤ ንኹሉ ዝተሓድገን ዝወረዶ ውርደት፤ ንርእሶም ዝነኸነኹሉን፤ ኩሎም ከቢቦም ዝነበሩ ሰብ ክፉእ ግብርን ዝተወግኦ አእዳውን አእጋሩን ኩሉ ገሊጹ ነጊሩ።

አብ ገለ እዋን ከምዚ ዝኣመሰለ ስቓይት ኣብ ሕይወት ይጓነፈና እዩ። ግን ክንፈትሖ ወይ ከመይ ገርና ካብኡ ከም እንወጽእ ኣይንገብን ኢና። ኣብኡ ኮና ስለምንታይ እዚ ኮይኑ እናበልና ኣብ ጸልማት ንነብር። እቲ ዝገርም ኣብ ገለ እዋን ነቲ ወራዳና ዘሎ ስቓይ ክሳብ ክንደይ ከቢድ ከምዝኾነ እውን ኣይንርድኦን ኢና። መጠን ዝበርትዓሉን ዝኸበደሉን እናጸለና ንስቓይና ክንቅበሎን ክንፈልጦን ኣሎና። ሽዑ ኣብ ቅድሚ እግዚአብሔር፣ ኣበነፍስና ወይ እውን ኣብ ክኢላ መኻሪ ቀሪብና ኣብ ሓቂ ክንቀርብን ክንቅበልን ከምኡ ከመይ ከምዘሎናን ብኸመይ ከም ዝተጎዓዘና ክንገብኩ ኣሎና። ቀዳማይን ቀንድን ክንወስዶ ዘሎና ስጉምቲ እሞ መለኮታዊ ሓኪምና ብዕምቆት ኣብ ሕይወትናን ክንሓዊ እንደሊ እንተ ኾና ኣብ ቅድሚ ሓቂ ደው ምባል፣ ኣብ ጊዜ ኣምላኽን ኣብ መገዲ ኣምላኽን ደው ክንብል ኣሎና።

2. ኣብ ኣምላኽ ተመለስ።

እዚ ዝሳቐ ሰብ ኣብ ኣምላኽ ተመሊሱ ሓገዝ እዩ ሓቲቱ። ስቓይቱ ኣምሪሩ ጥራሕ ኣይ ኮነንን ኣካፊሎ። ብምሉእ እምነት ስቓይቱ ሒዙ እዩ ኣብ ኣምላኽ ተመሊሱ። **“ጭንቂ ቐሪቡ ኣሎ፣ ዝሕግዘኒውን የልቦን፣ ስለዚ ኻባይ ኣይትርሓቕ”** (መዝ. 22: 11)።

እዚ ቃላት ዘዘኻኸር ኣብ ገለ እዋን ጸገም ፈተና ሰብኣዊ ፍታሕ ክርከቦ ዘይክእል ይገጥሙና። **“ዝኾነ ገንዘብ፣ መደባት፣ ምኽሪ ወይ ብሓባር ምስራሕ ክፈትሖ ዘይክእል። ኣዕሩኽ ኣበነፍስና ወይ ሓደ እሙን ሰብ ዝሕግዘና ክፈትሖ ዘይክእሉ ይጓነፈና። ክሕግዘና ዝክእል ሰብኣዊ ሓገዝ ፈጺሙ የለን። እታ እንኮ ክንገብራ ዘሎና ከምቲ ኣብቲ መዝሙር ዘሎ ሰብ ዝገበር ኣብ ኣምላኽ ክንምለስ እዩ ዘሎና። ኣብ ኣምላኽ ምሉእ እምነት ገርና ኣብዚ ጽንኩር እዋን ክሕግዘና ኣብኡ ክንጽጋዕ የድልየና። **“ጭንቂ ቀሪቡ ኣሎ ዚሕግዘውን የልቦን ስለዚ ኻባይ ኣይትርሓቕ”** (መዝ. 22: 11) ክንብሎ ኣሎና።**

ኣብዚ ንቅ. ተረዛ ብዓልቲ ሊሱ ወይ ዘኢየሱስ ሕፃን ብዝብል እትፍለጥ የተሓሳስበና፣ እዛ መንእሰይ ፈላጊት ኣብ 24 ዕድሚኣ ብሕግም ዓቢ ስዓል ክትመው እንከላ ዓቢ ስቓይ ጸላም ለይቲ እምነት ገጢምዋ። ኣብቲ ፈተናን ስቓይን ዝበዝሖ ህምት እዛ መንእሰይ ድንግል ምጥርጣርን ወላ እውን እምነት ክተጉድል ጀሚራ እምበርዶ መንግስተ ሰማይ ኣሎ። ኣምላኽ ኣብቲ ካልእ ገጽ ድሕሪ ሞት ይጽበየኒዶ ኣሎ። ኣብቲ እዋን ሓንቲ ክትገብራ እትክእል ካብ ንእስነታ እትፈልጦ ዝነበረ ንጹሕ እምነት ገራ ነቲ እትፈልጦ እናደገመት ሓቂ ከምዝኾነ ክትኣምን እዩ። ከምዚ እናበለት ጽሒፋ **“ወላ እኳ ናይ እምነት ሓጎስ ኣይሃልወኒ ክሳብ መጨረሻ ክጸር ክዕቅቦ ዝክኣለኒ እገብር ኣሎኹ። ካብ ዝርድኣኒ ዝያዳ ናይ እምነት ስራሕ ገረ ኣብ ዝሓለፈት ዓመት ካብ ኩሉ ኣብ ሕይወተይ ዝገበርክዎ”** (St Therese of Liseux, Story of a Soul)። ንርእሳ ንእምነት ዝገልጽ መዝሙር ክትዝምር ትጽዕር ነራ **“ዝዝምር እቲ ኣነ ክኣምኖ ዝደሊ እዩ”**። ብኣምላኽ ዝተኃድገት ኮይኑ ተሰሚዕዋ፣ ግን ከምቲ መዘምር ዝበሎ ኣብ ኣምላኽ ተመሊሳ፣ ኣብቲ ጽንኩር እዋን ጸኒዓ ዓበይቲ ናይ እምነት ተግባራት ኣብ ኩሉ ዝሓገዝ እናገበረት ሓሊፋቶ።

ኣብዚ ንማርያም ኣብ መስቀል ክንዝክር ንክእል። ገብርኤል መልኣኽ ካብ ኣምላኽ ተላኢኹ ከበስራ እንከሎ እቲ ካባኺ ዝውለድ ዓቢ ክኸውን ወዲ እቲ ልዕሉውን ኪብሃል እዩ እናበለ መዘና ዘይብሉ ግልጽት ነጊርዋ (ሉቃ 1: 31-33)። እንተ ኾነ ኣብ ዕለተ ዓርቢ ስቕለት ቅ. ዮሐንስ ጳውሎስ II ዘመልክትዎ ዓለም ማርያም ብምልኣ ተገምጢላታ ነቲ ኹሉ ኣብ ወዳ ክወርድ ዝርኣየቶ ብዓይኒ ክትኣምኖ ዘይክኣላ ካብቲ መልኣኽ ከበስራ እንከሎ ዝበላ ጨሪሹ ኣንጻሩ እዩ

ዝመስል። ተዋሪዱ፣ ተጸሪ፣ ተጸሪን አብ መስቀል ብሮማውያን ተሸንኪሩ፣ ብርድኢት ሰብ ዝዕወት መስሕን ንጉሥን ናይ እቲ አምላኽ ንእስራኤል ዝሃቦ ናይ ድተስፋ ድሕነት ምልአት እዩ። ንማርያም አብዚ እውን ወላ ሓንቲ ክሕግዛ ዝኸእል ሰብአዊ ደገፍ አይነበራን። እታ ሓንቲ ንሳ ኸትገብራ እትኸእል ዘይበርሀ እመነት ገራ ክትአምን፣ ከምቲ ገብርአል ዝበላ ኢየሱስ እቲ ቅዱስ ወዲ አምላኽ ከምዝኾነ ምእማን፣ ከምቲ ኤልሳቤጥ ዝበለታ አደ ጎይታ ከም ዝኾነት ምእማን፣ ከምቲ ስምዖን ነብይ አቐዲሙ ዝበላ ሰይፊ አብ ልብኺ ክአቱ እዩ ዝበለ ክፍሊ መደብ አምላኽ ከምዝኾነ ክትአምን። ቅ. ዮሐንስ ጳውሎስ እምነት ማርያም ነቲ ኢየሱስ ባዕሉ ዝተነበዩ “ናብ ኢየሩሳሌም ኪኸይድ ብዓብይትን ብሊቃነ ካህናትን ብመምህራን ሕግን ብዙህ መከራ ኪቐበልን ኪቕተልን፣ ብሣልሳይቲ መዓልቲው ከምዝትንሥእ” (ማቴ 16:21) ዝብል ዘጠቓለለ እዩ። ማርያም ወላ እውን አብዚ ጽንኩር እዋን ተስፋ ካብቲ ጸልማት ዝብርትዕ ብርሃን አብ ልቢ ብዙሓት ዝገዝእ ነርዋ። ከምቲ ዝሳቕ ሰብ አብ መዝ. 22 ብብርታዕ እቲ ተስፋ አብ ጎይታ ተመሊሳ።

3. ናይ አምላኽ ምሉእ እምነት ዘክር።

እቲ ዝሳቕ ሰብ አብ መዝሙር 22 ናይ እግዚአብሔር ዘይልወጥ እምነቱ ዘኪሩ። አብ ዘመናት አብ ታሪኽ ህዝበ እግዚአብሔር ብዓቢኡ ክርአ ይክአል። ናይ ካልኣት እሙናት ሰባት አብ እግዚአብሔር ዝገጠሞም ፈተናን ስቓያትን ግን ምሉእ እመነት አብ አምላኽ ገሮም አምላኽ ከአ ንብኸያቶም ሰሚዑ ዝብል ዘኪሩ።

አብ አእምሮና ኩሉ ጊዜ ክንዝክሮ ዘሎና ነቶም ናይ እምነትና ጀጋኑን ቅዱሳንን እቶም ምዓት ፈተናታት፣ ስደትን ስቓያትን ካብ ናትና ዝኸፍእ ዝተቐበሉ ክንዝክር አሎና። አብ እግዚአብሔር ዘለዎም እምነትን እግዚአብሔር ዘርአዮ ዘይነቓነቓ እምነትን ብምዝካር ከጸናንግና ይክእል። አብነቶም ክንስዕብ ከሎና ነቲ ዝንገፈና መከራ ኩሉ ክበዱ ብዘየገድስ አብ አምላኽ ምሉእ እምነት ገርና ክንቅጽል ከሎና ንሱ እዩ ዘድሕነና። ምስክርነቶም ዘዘኻኸረና አምላኽ ብሓቂ ከምዘሎ እዩ። እቲ ልክዕ አምላኽ ንቅ. ተረዛ አብ ጊዜ ጸልማት ለይቲ እምነት ዘጸናንዐን ዘድሓንን አምላኽ፣ ንማርያም አብ እግሪ መስቀል፣ ነቲ ዝተዋረደ ሰብ አብ መዝ. 22 ጸሎትና ክሰምግና ካብ ዘሎና ስቓይን ፈተናን ጸልማትን ከድሕነና እዩ። አእምሮና አብ ክንዲ ብዘይጠቅም ናይ ዘመና ነገራት እንመልኦ ታሪኽ ካብ ቅዱስ መጽሓፍን ቅዱሳንን ክንመልኦ እንተ ኸከልና ዝያዳ ምንጨጫ ዓወትና አብ ጊዜ ፈተናን ክኾነና ይክእል እዩ። ዝበለጸ መስሓቂ አብ ምርኢት እንርእዮ ወይ እንሰምዖ አብ ጊዜ ከቢድ ናይ ፈተናን ጭንቀትን እዋን ፈጺሙ ክሕግዘና አይክእልን እዩ። እንተ ኾነ ቃል እግዚአብሔር አብ ቅ. መጽሓፍ ከምኡ አብነት ቅዱሳን ብርግጽ ክሕግዘና ይኸእል እዩ። አእምሮኻ/ኺ ብእንታይ ካልእ ነገራት ትመልኦ?

አስተንትናዊ ሕቶታት።

1. አብ ሕይወትካ ምክስ እዩ አብ ጊዜ ብርቱዕ ፈተና እግዚአብሔር ከም ዝሓደገካ ኮይኑ ዝተሰምዓካ/ኪ? መዝ. 22 ከምዘሎ ክንርእዮ ከሎና ኢየሱስ አብ መስቀል እንከሎ ዝጠቐሶ ክሳብ ክንደይ ሓጊዙካ/ኪ?
2. እዚ ቅኑዕ ሰብ አብ መዝ. 22 ዘሎ ብርቱዕ ስቓይ ወሪድዎ እንተ ኾነ ናይ እግዚአብሔር ጽኑዕ እምነት ንወለዱ አብ ጊዜ ጸገሞም ዘድሓኖም ዘርአዮ ይዝክር። ስርሓት እግዚአብሔር አብ ቅዱሳንን ጀጋኑ ቅ. መጽሓፍን ከመይ ገሩ አብ ጊዜ ፈተናና ክሕግዘና

ይኸእል?

- 3. አእምሮኝ ምስቲ ናይ ቅዱሳን ፍልጠት ወይ ሕይወትዶ ትመልኦ ወይ ብናይ እዚ ዘመናዊ ዝተፈላለዩ ነገራት? እየናይ ፈተና ኣብ ሕይወት እንተ ፈተሽና ኢና ብዝያዳ ክንሕገዝ እንኸእል? አእምሮና ኣብ ግብሪ ብናይ ቅዱሳንን ቅ. መጽሓፍ ፍልጠት ክንምልእ እንታይ ክንገብር ይግብኣና።

ጄይ ጽማእኩ (ዮሐ 19:28)።

ኢየሱስ ድሕሪ መሪር ግፍዕን ስቓይን ጉዕዞ ኣብ ቀራንዮ መስ በጽሓ ኣብኡ ሰቐልዎ። ኣብ መስቀል እንከሎ ቅድሚ ሞቱ **ጸሚኦ** በለ። መጺጽ ወይኒ ንስቓይ ክቃልለሉ ሃብዎ እንተ ኾነ ጥራሙ ኣበየ። ክሳብ መጨረሻ ጸኒዑ ኩሉ ዝብሎን ዝኾኖን ይፈልጥ ነሩ።

ኣብ መጨረሻ ሰዓታት ሕይወቱ ክበጽሕ እንከሎ ዝስተ ደልዩ ጸማእኩ በለ። ዮሐንስ ወንጌላዊ መጺጽ ወይኒ ሃብዎ ይብለና እዚ ኸኦ በቲ ጊዜ ወተሃደራት ሮማ ነቶም ዝሰቐልዎም ጽምእም ክቃልለሉም ምእንቲ መጺጽ ምስ ማይ ዝተሓወሰ ምሃብ ልሙድ እዩ ነሩ። ነጋድያን ከምኡ ሓረስቶስ ንጽምእም ክቃልለሎም ኣብ አጸምእ ጉዕዞ ክኸዱ እንከለዉ ዝገብርዎ ዝነበሩ እምበር ንስቓይ ከበርትዑ ኢሎም ኣይኮኑን። እዚ ነቲ ኣቐዲሙ ተነጊሩ ዝነበረ ኣብ መዝሙር 69:21 ክፍጸም ኮነ። **“ኣብ መብልዐይ ሓሞት ገበሩ ምስ ጸማእኩውን መጺጽ አስተዩኒ”** ዝበሎ የዘኸክር። ኣብ መዝ. 63:1 ዘሎ እውን ኣብ አምላኽ ዘሎ ሃረርታ ኸገልፍ እንከሎ **“ኣ አምላኽ ንስኻ አምላኽይ ኢኻ አንጊህ እደልየካ አሎኹ። አነ ናትካ ፍምኢ አሎኒ። ከምቲ ደረቕን ንቕፍን ምድሪ ማይ ዚጸምእ አነ ንኣኻ ሃረር እብለካ አሎኹ”** ይብል።

ነቲ ኣብ መዝ. 22 ብዛዕባ ኩሉ እቲ ኣብ ቀራንዮ ዝኾነ ኣብ መፈጸምታ ከምዝበጽሐ ይገልጸልና። እዚ ኣብ መዝ. 22 ዝንገረሉ ጻድቕ ሰብ ዝተጸርፈ፣ አእዳዉን አእጋሩን ዝተወግኦ፣ ክዳውንቱ ጸላእቱ ወተሃደራት ዕጫ አውዲቐም ዝተማቐልዎ ብአምላኽ ዝተሓድገ ኮይኑ ዝተሰምዖ ብጽምኢ ከም ዝመወት ዘሎ አርአየ።

“ሳረሮይ ከም ገልጺ ነቐጸ፣ ልሳነይ ኣብ ትንሓገይ ጠበቐ፣ ከም ምዉት ኣብ መሬት ደርበኻኒ” (መዝ. 22: 15)።

ዮሐንስ ወንጌላዊ ኢየሱስ **“ጸሚኦ”** ከምዝበለ ክነግር እንከሎ ኸገልጸ ዝደለዮ ነገር ስለ ዘሎ እዩ። ኢየሱስ ከምሰብ መጠን ክሳብ ክንደይ ከምዝተሳቐየ ንምግላጽ እዩ። ኢየሱስ ኣብ መስቀል እንከሎ ናይ ጽምእት ስቓይ ይፈልጥ ነሩ። ዮሐንስ ወንጌሉ ኣብ 100 ዓ.ም. እዩ ጽሑፍዎ ኣብቲ ጊዜ ገለ ዝንባሌታ ሃይማኖታውን ፍልስፍናውን ኣተሓሳስባ Gnosticim (እምረተ አምላኽ)። ሓደ ካብቲ ፍሉይ ትምህርቶም መንፈስ ብኹሉ ጽቡቕ እዩ፣ ግዙፍ ነገር matter ግን ሕማቕ እኩይ ከይሲ እዩ። በዚ ርድኢት ዝአምኑ ኣብ ከምዚ ዝስዕብ መደምደምታ በጺሖም፣ አምላኽ ጽሩይ መንፈስ ኣብርእሱ ሰውነት ግዙፍ ነገር ክወስድ ኣይክእልን እዩ ምኽንያቱ ሰውነት ግዙፍ እዩ ግዙፍ ከኣ እኩይ ሕማቕ እዩ። ኣብዚ መሰረት ገሮም ኢየሱስ ሓቐኛ ሰውነት ኣይነበሮን፣ ምትሃት ረቂቕ መንፈስ እዩ ነሩ። ሓደ ካብቲ ዝብልዎ ንኣብነት ኢየሱስ ክኸይድ እንከሎ ኣብ ምድሪ አሰር ኣይነበሮን ምኽንያቱ ንሱ ጽሩይ መንፈስ ኣብ ምትሃት ሰውነት እዩ።

ቀጺሎም አምላኽ ክሳቐ ኣይክእልን እዩ፣ ስለዚ ኢየሱስ ፈጺሙ ኣይተሳቐየን ንኹሉ ጊዕዞ

መስቀል ብዙሃ ዓይ ስቃይ እዩ ተገደዎም። እዞም Gnostics ነዚ ክብሉ እንከለዉ ንኣምላኽ ኢየሱስብ ዘኸብሩ ዘለዉ እዩ ዝመስሎም ነሩ። ግን ንኢየሱስ ፈጽሞም እዮም ከምዘየሉ ዝገብርዎ። ንደቂ ሰብ ከድሕን እንተ ኹይኑ ሰብ ክኸውን ኣለዎ። ከምኡ ኸገብረና ከማና ክኸውን ኣለዎ። በዚ ምኽንያት እዩ ዮሐንስ ወንጌላዊ ኢየሱስ ጸሚኦ ኢሉ ዝብለና፤ እዚ ኸኦ ብሓቂ ሰብ ከምዘኾነ ኸገልጸልና ንኹሉ ስቃይት መስቀል ከምዘፈጸሞ ክነግረና ኢሉ እዩ። ስለዚ ዮሃንስ ነቲ ሓቀኛ ሰብ ምዃኑን ብሓቂ ከምዘተሳቐየ ክገልጽ ኢሉ ነዚ ይብለና።

ዮሐንስ ኢየሱስ “ጸሚኦ” ከምዝበለ ኸነግር እንከሎ ክልተ ነገራት ክነግር ስለ ዝደለ እዩ። ቅድሚኡ ክንዝክር ዘሎና ዮሐንስ ኩሉ ጊዜ ኣብ ጽሑፉ ዝግበየ ምስጢር ክብል ምስ ደለ ዝጥቀሙሉ ኣገባብ ኣጸሓሕፋ ነርዎ። መጀመርያ ኣብ ብሉይ ኪዳን ተባሂሉ ዝነበረ ከም ዝተፈጸመ ክነግር ኢሉ እዩ። እዚ ኸኦ መዝሙር 69:21 እዩ ዝሓሰብ ነሩ። “ኣብ መብልዐይ ሓምት ገበሩ ምስ ጸማእኩውን መጺጽ ኣስተዩኒ” ዝበሎ የዘኸክር።

ካልኣይ ነገር ሕቡእ ናይ ዮሃንስ ነገር እዩ። መጺጽ ዝመልኦ ሰፍነግ ኣብ ዘንጊ ሰምዕዛ ገሮም ከም ዝሃብዎ ይነግረና። ዘንጊ ሰምዕዛ ኣብ ከምዚ ዝበለ ክተውዕሎ ኣይክኣልን እዩ ቀጢን ዳርጋ ድልድል ዝበለ ሳዕሪ እዩ ካብ ክልተ ፊት ዘይነውሕ እዩ። ገለ ተመራመርቲ ቅ. መጽሓፍ ዝተጠቀሙሉ ኩናት እዩ ይብሉ ዮሐንስ ግን ሰምዕዛ እዩ ዝብል። ኣብ ታሪኽ መጀመርያ ፋሲካ ኣይሁድ እንተ ኸድና መልክኮ ሞት ብለይቲ ከምዝመጽእ እሞ ነቶም እስራኤላውያን ኣብ ማዕጺ ገዝኦም ደም ዝለኸዩ ከም ዝንሕፎም ዝነበረ ዘፅኣት ይነግረናይ። ኣብቲ ዝተዋሕበ መምርሒ “ጥማር ናይ ሰምዕዛ ውሰዱ ኣብቲ ኣብ ጭሐሎ ዘሎ ደም ከኣ ጥምዕዎ ነቲ ላዕላይ ልዳትን ንኸልቲኡ ቀዋሚ ልዳትን በቲ ኣብ ጭሐሎ ዘሎ ደም ልኸይዎ” (ዘፀ 12:22)። ደም ናይ በግዕ ፋሲካ እዩ ንህዝበ እስራኤል ዘድሓነ፤ ብደም ኢየሱስ እዩ ንዓለም ካብ ኃጢአት ዘድሕና። እዚ ኣብ ወንጌል ዮሐንስ ሰምዕዛ ዝብል ንኹሎም ኣይሁድ ኣብቲ ናይ ፋሲካ ኣይሁድ ዝኾነ ናይ ደም ምፍሳስ ይወስዶም ይብል። ኢየሱስ ከኣ በግዕ ፋሲካና እዩ ሞቱ ንመላእ ዓለም ካብ ኃጢአት ዘድሕን እዩ።

ጎ.ኢ. ክ. ኣብ ጊዜ ሞቱ ብብርቱዕ ዘሳቑ ጽምኢ ዓው ኢሉ ተዛሪቡ እዚ ኸኦ ነቲ ኣብ መዝ. 22 ዘሎ ዝተሳቐየ ሰብ የዘኸክር። ግን እዚ ናይ ኢየሱስ ኣብ መስቀል እንከሎ ዝጸምኦ ሎሚ ምስ ሕይወትና እንታይ ዘረኽብ ኣለዎ?

ትርጉም ናይ ኢየሱስ ምጽማእ።

ኣብ ዘመናት ኣሰብኡትን ኣንስትን ናይ ደቂ ሰብ ጽምኣት ንእግዚአብሔር ገሊጾም። እዚ ኣብ መዝ. 42 ክንርእዮ ንኸእል። “ኢራብ ናብ ዓይኒ ማያት ከም እትናፍቕ ኣነ ኸኦ ኦ ኣምላኽ ንኣኻ እናፍቕ ኣሎኹ። ንኣኻ ንሕያው ኣምላኽ እናፍቕ ኣሎኹ (መዝ. 42:12)። እዚ ኣብ መዝገብ ሃይማኖት ወዲ ሰብ እንታይ ከምዘለዎ ክምህር እንከሎ “ናይ ዘለዓለምነት ሃረርታኡ” ኣምላኽ ጥራሕ ምልኣት ክህቦ ዝኸእል (ሓ/ት/ክ. 33)። ቅ. ኣጎስጢኖስ ብዘለጸ ኣብቲ ኣብ ኣምላኽ ዝገብሮ ጸሎት ኣብ መእተዊ ንስሓ ዝብል ጽሑፉ “ነፍስና ዕረፍቲ የብላን ኣብ ኣምላኽ ክሳብ ዘይዓረፈት” ይብል።

ትውፊት ኩሉ ጊዜ ንኣምላኽ ዘሎና ጽምኣት ደጋጊሙ ይነግር። ሓንቲ ካብ ናይ ዘመና ቅዱሳን ቅ. ተረዛ ብዓልቲ ካልካታ (ብማዘር ተረዛ እትፍለጥ) ሓደ ፍልይ ዝበለ ነገር ገራ፡ ናይ እግዚአብሔር ጽምኢ ንኣና። ኣገላልጽኦ ብፍሉይን እዋናውን እዩ። ኣብ ኣፈይ ናይ ኢየሱስ ቃል

ካብ መስቀል ጸሚኦሎ ዝብል ሰሚዑ፤ እዚ ኸኣ ኣብ ነፍሳት ዘለዎ ጽምአት እዩ። ነዚ ብሓፈሻ እዩ ዝርድኦ ብሓሳብ ጥራሕ ኢየሱስ ንነፍሳት ኣብ ዓለም ከድሕነን ይደሊ። ማዘር ተረዛ ኢየሱስ “ጸሚኦሎ” ክብል እንከሎ ንነፍሱ ወከፍ ሎሚ/ሕጂ ኣብዛ እዋን ከም ዝብሎ ገራ እያ ወሲዳቶ። ኢየሱስ ቐጺሎ ኣባና ዘለዎ ጽምኢ ክንምልሰሉ ይጽበ ኣሎ።

“ኣብዚ ብጣዕሚ ጽንኩር ጊዜ ጸማእኩ በለ። ሰባት ከም ኩሉ ሰብ ዝጸምኦ ገሮም ስለ ዝወሰድዎ ተቐላጢፎም መጺጽ ወይኒ ሃብዎ፤ እንተ ኾነ እቲ ጽምኡ ንሱ ኣይነበረን፤ ንፍቕርና፤ ንፍትወትና፤ ጥቡቕ ርክብ ምስኡን ካብ ኣካሉ ክንካፈል። ጸማእኩ በለ ኣብ ክንዲ ፍቕርኻ ሃበኒ. . . . ጸማእኩ። ንኣይን ንኣኻን ክብሎ ንስምዓኖ”።

ኢየሱስ ናትካ/ኪ ጽምኢ ኣለዎ።

ማዘር ተረዛ እቲ ጸሚኦሎ ዝብል ከም ንኣኣ ገራ ወሲዳቶ፤ ንኹለን ደናግላ ኸኣ ነፍስወከፈን ከም ንእኡ ብቐጥታ ዝበሎ ገረን ክወስድኦ ተላብዖተን። ከምኡ ነፍሱ ወከፈን ቅድሚ ስመን ንኣኺ ጸሚኦሎ ክውስኻ ኣተባቢዓተን። ኢየሱስ ከምዚ ከምዝብል ገረን ክሰምዓ ነጊራተን ንኣብነት እናቴ ለተማርያም ያዕቆብ ንኣኺ ጸሚኦሎ ኣሎኹ። እዚ ንነፍሱ ወከፍና እውን ክኸውን ይክኣል እዩ። ኣብ ቅድሚ እግዚአብሔር ንብሕትና ዘሎና ገርና ሓሲብና ብፍላይ ኣብ ቅድሚ ቅዱስ ቍርባን ወይ እውን ኣብና ግልና ገዛ ንበይንና ኣብ ቅድሚ ኣምላኽ ገርና ክንኣስብ ዓይንና ዓጺና ኢየሱስ ብስምና እናጸውዕ ከምዝ ዝዛረበና ገርና ክንኣስብ እሞ፤ ኣብ መስቀል ኮይኑ እገሌ/ሊት ንኣኻ ጸሚኦሎ ኣሎኹ ከምዝብለና ገርና ክንኣስብ።

“ንገዛእ ርእሰኻ ኣብ ቅድሚ ቅዱስ ቍርባን ኩን። ዝኾነ ነገር ንኣሳብካ ክሰርቆ ኣይተፍቅድ። ናይ ገዛእ ስምዓን “ጸሚኦሎ” ዝብል ጥራሕ ስምዓ፤ ንንጽሕና ጸሚኦሎ ኣሎኹ፤ ንድኻመይ ጸሚኦሎ ኣሎኹ፤ ንተዛዝዞ ጸሚኦሎ ኣሎኹ፤ ናይ ብምሉእ ልቢ ፍቕሪ ጸሚኦሎ ኣሎኹ፤ ብምልኡ ኣብ ትሕቲ ኣምላኽ ምግባር ጸሚኦሎ ኣሎኹ። ብሓቂዶ ኣብ ዓሚቕ ተምስጦታዊ ሕይወት ንነብር ኣሎና? ንሱ ነቲ ብምልእ ኣብ ትሕቲኡ ምኃና ይጸምእ”።(Mother Teresa, Where There is Love, There is God (New York Doubleday, 2012)52.

ናይ ኢየሱስ “ጸማእኩ” ኣብ መስቀል እንከሎ ዝበሎ ካልእ ኩነት ጽምኢ የዘኻኸር እዚ ኸኣ ነታ ሳምራዊት ሰበይቲ ኣብ ዝተራኸቦ ከምዚ ኢልዎ “ማይ ኣስትይኒ” (ዮሐ 4:7)። ንነፍሱ ወከፍና ከምታ ሳምራዊት ሰበይቲ ኢየሱስ ሎሚ ኣብ ቅድመና ኮይኑ ጸሚኦሎ ማይ ኣስትየኒ ይብለና ኣሎ። ብርግጽ ኢየሱስ ኩኖ ማይ ካልእ ጽምኦት ኣለዎ፤ ናይ ነፍሱ ወከፍና ጽምኦት ኣለዎ። ናይ ፍቕርና ጽምኦት፤ ናይ ኣትኩሮና፤ ናይ ልባትና ጽምኦት ኣለዎ። ሓደ ኻብቲ ቀንዲ መፍትሒ መገዲ ናይ ክርስቶስ ጽምኦት ክነለሊ እሞ ክንፈልጦ ዝሕግዘና ጸሎት እዩ። ሓ/ት/ክ 2560 ዝገልጸ “ንሱ ባዕሉ እዩ ብቐዳምነት ዚደልየና፤ ኪሰቲ ዝሓተናን። ኢየሱስ ጸሚኡ ይርከብ፤ እቲ ሕቶኡ ድማ ኣምላኽ ኣባና ካብ ዘለዎ ናይ ባህጊ ዕምቆት ዝወጽኦ እዩ። ነስተውዕሎ ኣይነስተውዕሎ እንድዲ እምበር ጸሎት ናይ ጽምኢ ኣምላኽን ጽምእናን ምርኻብ እዩ። ንሕና ነኣኡ ምእንቲ ክንጸምኦ ኣምላኽና ናትና ጽምኢ ተሰምዖ” (ቅ. ኣጎስጢኖስ)።

ኣብዚ “ጸማእኩ” ዝብል ኩኖ እቲ ባህርያዊ ጽምኢ ክንርእዮ ዘሎና ጉዳይ እዩ። ኣብዚ ንድላይ ሰማያዊ ኣብኡ ክገብር ዘልኦ ሃረርታን ንኹለን ነፍሳት ከድሕን ዘልኦ ክንርኢ ንኸእል። ኣብ መስቀል እናሞተ እንከሎ ጸማእኩ በለ እዚ ኸኣ ጽምኦት ፍቕርና፤ ጽምኦት ነፍስና ንኹለን ነፍሳት ኣብኡ ኣብ ጉዕዞ መስቀል ክንምጽኦን እዚ ኸኣ መገዲ ዘለዓለማውነትን ሰማያዊ ክብርን

እዩ (St Josemaria Escriva, Friends of God 202)።

አስተንትኖ ዘለዎ ሕቶታት።

- ኢየሱስ ናትካ ጽምኢ አለዎ ዝብል ንኣኻ/ኸ ነባልኻ ምስኡ ዘሎካ ርክብን ኣተሓሳስባ ክትቐይር ዝሕግዞካ።
- ኣብ ቀራንዮ ከምዘሎኻ/ኸ ኸው ኢየሱስ ኣባኻ ከም ዝጥምት ዘሎ ገርካ/ኪ ሕሰብ። ኣብ ዓይንኻ እናጠመተ ብፍሉይ ኣባኸ/ኻ ግልጽ ኢሉ ሽምካ/ኪ እናጸውዐ “ጸሚኦ” ከም ዝብለካ ሕሰብ። ከመይ ምተሰመዓካ/ኪ? ካባኻ እንታይ ከምዝደሊ ምሓሰብካ?።
- ት/ክ ከም ዘስተምህረና ጸሎት ሓደ ካብቶም ምስ ኣምላክ ዘሎና ጽምኢ ዘራኽብ እዩ። ኣምላኽ ጽምኣትና አለዎ ንሕና ፍምኣቱ ምእንቲ ክህልወና (መዝገብ ሃይ. 2560)። ብኸመይ ዝበለ መገዲ እዩ እዚ ርድኢት ኣብ ጸሎት ዘሎኻ ርድኢት ክቐይር ዝኽእል?
፪ይ ተፈጸመ (ዮሐ 19:30)።

ኢየሱስ ቅድሚ ምግቱ ክልተ ቃላት ጸሚኦ ከምኡ ተፈጸመ ኢሉ። ጸሚኦ እትብል ኣብ ዝሓለፈ አስተንትና ነርና ሎሚ ኣብ ተፈጸም እትብል ክነስተንትን ኢና። አርባዕቲአም ወንጌላውያን ክነወዳድሮም እንከሎና ኣዝዮም ዘደንቑ ነገራት ኣብ ጊዜ ሞት ኢየሱስ ከም ዝተፈጸሙን ዝተሰምኡን ይነግሩና። እቶም ቀዳሞት ሰለስተ ኢየሱስ ተፈጸመ ከምዝበለ አይነግሩናን። ቅድሚ ምግቱ ዓው ኢሉ ከም ዝጨርሐ ይነግሩና (ማቴ 27:50፣ ማር 15:37፣ ሉቃ 23:46)። ብኻልእ ዮሐንስ ብዛዕባ ዓው ኢሉ ከም ዝጨርሐ አይነግረናን ግን ናይ ኢየሱስ ናይ መጨረሻ ቃላት ተፈጸም ከምዝበለ ይነግረና። እዚ ኽግለጽ እንከሎ ዓው ኢሉ ጨርሐ ዝብልን ተፈጸመ ዝብልን ተመሳሳይ እዩ። ብቋንቋ ግሪኽ ኣብ ክልቲኡ ዝጥቀሙ ቃል tetelestai እዩ ትርጉም ሓደ እዩ። ኢየሱስ ክመውት እንከሎ ናይ ዓወት ድምጺ ኣብ ከንፈሩ አስሚዑ እዩ መይቱ። ብስዕሪት ብዘስክፍ ከምዝተፈጸመ አይኮነን ፈጺምዎ፣ ሓደ ከም ናይ ሓጎስ ጭርሖ ዘስምዕ ገሩ እዩ ፈጺምዎ። ምኽንያቱ ዓወት ተጨቢጡ እዩ። ኣብ መስቀል እንከሎ ኩሉ ዝተሳዕረ እዩ መሲሉ ግን ከም ዝተዓወተ እዩ አረጋጊጹ።

ዮሐንስ እዚ ተፈጸመ ዝብል ትርጉሙ ናይ ዓወት መረጋገጺ ከምዝኾነ ኽገልጽ እንከሎ ኣብ ጉልቅ 30 ከምዚ እናበለ ይዓጽዎ **ርእሱ አድነነ ነፍሱ እውን ወጸት**። ኣብዚ ዮሐንስ ዝጥቀሞ ቃል ናይ ሓደ ኣብ መተርአስ ቀሲኑ ዝድቅስ ዝደቀሶ ይጥቀም። ንኢየሱስ እቲ ቃልሲ ተፈጺሙ እቲ ውግእ ከአ ብዓወት ተዛዚሙ ወላ ኣብ መስቀል ይኹን፣ ናይ እቲ ዓወት ሓጎስ ፈሊጥዎ እዩ፣ ሓደ ሰብ ኽገብሮ ዝግብኦ ግቡእ ዝፈጸመ ቀሲኑን ብዕግቦትን ክድቅስ ይኽእል።

እምብአር ተፈጸመ ዝብል ቃል ኢየሱስ ናይ ሕድገት ዘረባ አይኮነን። እዚ ናይ ሓደ game over እትብለሉ ሓደ ጋንታ ዝያዳ ነጥቢ ዘመዝገበሉ ኩነት አይ ኮነን። ወይ እውን ኣብ ናይ ሓደ ምርኢት ኣብ መጨረሻ ዝበገል **ተፈጸመ** ዝብል ካብዚ ንድሓር እዚ ምርኢት አይቅጽልን እዩ ዝብል አይኮነን። ወይ እውን ኢየሱስ ዓቕሉ ጸቢብዎ ኩሉ ኣብ መጨረሻ በጺሑ ምስትንፋስ ስኢኑ ተፈጸመ ዝበሎ አይኮነን።

ኢየሱስ ተፈጸመ ክብል እንከሎ ናይ ሓደ ዓቢ ፍጻሜ ወይ ዓወት መፈጸምታ ከም ዝአወጀ እዩ ዘስምዕ። ተፈጸመ ክብል እንከሎ ሓደ ነገር ኣብ ፍጻሜኡ በጺሑ አይ ኮነን ዝብል ዘሎ፣ እንታይ ድኣ ፍጻሜ ናይ ሓደ ነገር ኣብቲ ክበጽሖ ዘለዎ መደብ ወይ ዓላማ ብዓወት ከም ዝበጽሖ ምእዋጅ እዩ። ናይ ሓደ ዓቢ መደብን ስራሕን ሓደ ክፋል ከም ዝተበጽሖ ወይ ዝተገብረ ዘመልክት እዩ።

እንታይ እዩ ኣብ ፍጻሜ በጺሑ ዘሎ? መደብ ሰማያዊ ኣቦ ካብ መጀመርያ ፍጥረት ዓለም ዝነበረ። ኢየሱስ ባዕሉ ኣብ ወንጌል ዮሐንስ ከም ዝብለና ንሱ ነቲ ሰማያዊ ኣብኡ ክገብር ዝሃቦ ተልእኮ ክፍጽም ከም ዝመጽኦ ክልተ ጊዜ ነጊሩ። ኣብ መስቀል እንከሎ ዝበሎ ቃል ተፈጻመ **tetelestai** ኣብተን ካልኣት ጥቕስታት እውን ይብሎ እዩ። **ብልዐይሲ ፍቓድ እቲ ዝልኦኹን ምግባር ዕዮኡውን ምፍጻም እዩ** (ዮሐ 4:34)። ኣብ ጸሎተ ኃሙስ ኣብ መኣዲ እንከሎ እቲ ሰማያዊ ኣብኡ ዝሃቦ ተልእኮ ከመይ ኢሉ ከም ዝፈጸም ከምዚ እናበለ ገሊጹ፡ **ኣነ ነቲ ኽገብር ዝሃብካኒ ግብሪ ፈጸመ ኣብ ምድሪ ኣኽቢረካ እየ** (ዮሐ 17:4)። እምብኣር ብኹሉ መልክዕ ክንርእዮ እንከሎና ኢየሱስ ሕይወቱ ኣብ መስቀል ክስወዕ እንከሎ **ተፈጻመ** ክብል እንከሎ ነቲ ሰማያዊ ኣብኡ ዝሃቦ መደብ ብምልኡ ከም ዝፈጸመ ንምግላጽ እዩ። መደብ ሰማያዊ ኣቦ መደብ ድሕነት ካብ መጀመርያ ጊዜ ዝተመደበ ብሞት ኢየሱስ ኣብ ቀራንዮ ኣብ መፈጸምታ በጽሖ።

ሰዓት/ጊዜ

ካልእ ንኡስ ኣርስእቲ ኣብ ወንጌል ኣብዚ እዋን ኣብ ፍጻሜ ዝበጽሖ ዝንገር ኣሎ፤ ናይ ኢየሱስ ናይ ክብሪ ሰዓት ንኣብነት ተፈጻሙ።

ኢየሱስ ንመጀመርያ ጊዜ ብዛዕባ ሰዓቱ ዝተዛረበሉ ነዲኡ ኣብ መርዓ ናይ ቃና ዘገሊላ እዩ (ዮሐ 2:4) **ጊዜይ/ሰዓተይ ገና ኣይበጽሖን ኢሉ።** ሰዓቱ ብምስጢራዊ መገዲ ብዙሕ ጊዜ ኣብ ጊዜ ተልእክኡ ብምልኣት ኣብዚ ከምዘየሎ ግን ኣብ መጨረሻ ኢየሱስ ኣድጊ ተወጢሑ ንኢየሩሳሌም ክኣቱ ኣንከሎ ቅድሚ ውሑዳት መዓልታት ቅድሚ ሞቱ ተፈጻሙ። **ወዲ ሰብ ዚኸብረላ ሰዓት በጺሓ እያ** (ዮሐ 12:23) እናበለ ተዛረቡ፤ ናይ ክብሪ ሰዓቱ ክገልጽ እንከሎ ኣብ ሞቱ ካብ ምድሪ ክልዓል እንከሎ (ኣብ መስቀል) ምዃኑ ገሊጹ። ኣብታ ሰዓቱ ክልተ ነገራት ከም ዝገብር ይነግር፡ **ንኹሉ ኣባይ ክስሕቦ እዩ። መስፍን እዛ ዓለም እዚኣ (ሰይጣን) ዝሰዓረሉ/ሰድርበየሉን (ዮሐ 12:31-32) እዩ።**

ኢየሱስ ቅድሚ ምግቱ **ተፈጻመ** ክብል እንከሎ እዛ ሰዓት ናይ ክብሩ ኣብ ምልኣት ከም ዝበጽሖት ክገልጽ ኢሉ እዩ። ሰይጣን ተሳቢሩ እዩ፤ ኢየሱስ ከኣ ከምቲ ኣቐዲሙ ዝተባህለ ድሕነት ኣብ ዓለም ኣምጺኡ ንኹሎም ደቂ ሰብ ኣብኡ ክእክቦም እዩ።

መስዋዕቲ ቍርባን

ኢየሱስ ነቲ ኣብ ጸሎተ ኃሙስ ኣብ ድራር እንከሎ ዝጀመሮ ኣብ ፍጻሜ የብጽሖ። ኣኮቴት መስዋዕቲ ሥጋኡን ደሙን። እዚ ክርድኦና ኣብቲ ናይ መጀመርያ መስዋዕቲ ኣብ ጸሎተ ኃሙስ ዘዕረጎ ኣብኡ ክንምለስ ኣሎና፤ እዚ መስዋዕቲ ምስቲ ናይ ኣይሁድ ፋሲካ ዝተኣሳሰረ እዩ። ነቲ ኢየሱስ ኣብቲ ጊዜ ዝበሎ ትርጉሙ ክንርድኦ ኣሎና **እዚ ምእንታኹም ዚውሃብ ዘሎ ሥጋይ እዩ** (ሉቃ 22:19)። **እዚ ጽዋዕ እዚ በቲ ምእንታኹም ዚፈስስ ደመይ ዝተገብረ ሓዲሽ ኪዳን እዩ** (ሉቃ 22:20)። **እዚ ምእንቲ ብዙኃት ንኣድገት ኃጢአት ዚፈስስ ዘሎ ናይ ሓዲሽ ኪዳን ደመይ እዩ** (ማቴ 26:28)። እዞን ቃላት ንኹልና ፍሉጣት እየን ምኽንያቱ ኩሉ ጊዜ ኣብ ቅዳሴ ስለ እንደግመን። ግን ከምቶም ሓዋርያት ኣብታ ኢየሱስ ዝበርዓ ናይ መጨረሻ መኣዲ ነርካ እንተ ተኸውን ሓደ ካብቲ ዘገርመካ እቲ ዝበሎ ቃላት ብዛዕባ ሥጋኡ ክውሃብካ ደሙ እቲ ምእንታኹ ዝፈስስ ደም፤ ከም መስዋዕታዊ ቋንቋ ማለት ቋንቋ ነቲ ኣብ ቤተ መቐደስ ዝፍጸም መስዋዕትን ከምኡ ኣብ ካልእ ኣብ ጥንታዊት እስራኤል ዝቐርብ ዝነበረ መስዋዕቲ ገርካ ክትወስዶ እዩ። እቲ

ካብ ኩሉ ዘገርም ከኣ ኢየሱስ ነዚ ናይ መስቀዕቲ ቋንቋ ንርእሱ ገሩ ብምውሳዕ እዩ። እዚ ብብዙሕ መገዲ ክንርእዮ ንክእል።

፩ዮ ፋሲካ አይሁድ ንባዕሉ መስቀዕቲ እዩ (ዘፀ 12:27)። ኢየሱስ ብዛዕባ ሥጋን ደምን ኣብ ርድኢት ፋሲካ መሰረት ገሩ ክዛረብ እንከሎ ኣብ ኣእምሮ ዝመጽእ በግዕ ፋሲካ ደሙ ካብ ሥግኡ ኣብቲ ስርዓት ዝፍጸመሉ ጊዜ ዝኸውን እዩ ዘዘኻኸረና።

፪ዩ ኢየሱስ ኣብ ወንጌል ሉቃስ ንሥጋኡ ምእንታኻትኩም ዝውሃብ ክብል እንከሎ እቲ ምእንታኻትኩም giving up (didomia in Greek) ፍሉይ ትርጉም ኣልል። ኣብ ካልእ ክፍሊ ሓዲስ ኪዳን ክርእ እንከሎ ምስ መስቀዕቲ ዝተተሓሓዘ እዩ (ሉቃ 2:24፣ ማር 10:45፣ ዮሐ 6:51፣ ገላ 1:4)።

፫ዩ ኢየሱስ ብዛዕባ ደሙ ክዛረብ እንከሎ ምእንቲ ብዙኃት ንኅድገት ኃጢአት ዚፈስስ ዘሎ ናይ ሓዲሽ ኪዳን ደመኡ እዩ እሞ ኻብዚ ኸልኹም ስተዩ (ማቴ 26:28) ኢሉ። ኣብዚ ኸአ ኣብቲ ኣብ ቤተ መቐደስ ዝቐርብ መስቀዕቲ ኣብ ልዕሊ እቲ መንበረ ታቦት ሕድገት ምእንቲ ከምጽእ ዝፈስስ ደም እዩ ዘመልክት (ሌዋ 4:7,8,25,30,34)።

፬ዩ ኢየሱስ ኣነጺሩ ብዛዕባ ብዛዕባ ናይ ሓዲስ ኪዳን ደምን ዘለዓለማዊ ኪዳንን ገሊጹ። እዚ ምስቲ ሙሴ ኣብ ደብረ ሲና ኣብ ዝቐርብ ዝነበረ ስርዓት መስቀዕትን ኣብ መንጎ እግዚአብሔርን ሕሩይ ህዝብን ዝተሓትመ ኪዳናዊ ሓድነት ዝበሎ ይመሳሰል (ዘፀ 24:1-17)። ኣብ መንጎ እቲ ናይ መስቀዕቲ ስርዓት እናፈጸመ ሙሴ ነቲ ደም እንስሳታት ወሲዱ ከምዚ ይብል ነሩ እዚ እቲ እግዚአብሔር ዝነገሩ ሓላት እዚአተን ኪህበኩም ከሎ ዝአተዎ ኺዳን ዜጽንዕ ደም እዩ እናበለ ናብ ሕዝቢ ይነጽጎ ነሩ (ዘፀ 24:8)። ኣብ ጸሎተ ኃሙስ ኣብ ድራር እንከለዉ ኢየሱስ ንደሙ ብዝርኢ ናይ ሓዲስ ኪዳን ደመይ ይብሎ። ነቶም ምስኡ ዝነበሩ ሓዋርያት ክርድኦም ኣይክአለን ግን ነቲ ሙሴ ብዛዕባ ናይ መስቀዕቲ ደም ኣብ ደብረ ሲና ዝበሎ እናዘከሩ ኣብቲ ሓዲስ መስቀዕቲ ሓዲስ ኪዳን ከም ዘመልክት ክርእዩ ክኢሎም።

ኣብዚ ኩሉ ናይ መስቀዕቲ ኣርእስቲ ናይ ፋሲካ ስርዓት፣ ዝውሃብ ሥጋ፣ ምእንቲ ኅድገት ኃጢአት ዝፈስስ ደም፣ ናይ ሓዲስ ኪዳን ደም፣ ኢየሱስ ብንጹር ሓደ ዓይነት መስቀዕቲ ከም ዝነበሮ ይርእ። ብዛዕባ በግዕ ፋሲካ ከም ዝሰዋዕ ኣብ ክንዲ ዝዛረብ ብዛዕባ ናይ ገዛእ ርእሱ ሥጋን ደምን መስቀዕቲ ከም ዝዕረገን ዘፍሰስን ይዛረብ። ደሙ ሕጂ ናይ ሓዲስ ኪዳን መስቀዕቲ ደም እዩ። ኢየሱስ ንገዛእ ርእሱ ምስቲ ናይ መስቀዕቲ በግዕ ፋሲካ ሓደ ይገብሮ። ንሱ እቲ ሥጋኡ ከም መስቀዕቲ ዝዓርግ ደሙ ኣብ መስቀዕቲ ቀራንዮ ዝፈሰስ እዩ። በጊዕ ፋስካ ኣብ ግብጺ እንከለዉ ነቶም በኽሪ ዕብራውያን ከሰናዱ እዩ ቀሪቡ፣ ኢየሱስ ከም ሓዲስ በግዕ ፋሲካ ገዛእ ርእሱ መስቀዕቲ ንደቂ ሰብ ከድሕንን ካብ ኃጢአትን ሞትን ነጻ ኸገብር ንርእሱ ኣወፊዩ።

እምብኣር ኢየሱስ ኣብ ጸሎተ ኃሙስ ዝገበሮ ነቲ ኣብ መስቀል ዝገብሮ መስቀዕቲ ኣቐዲሙ ነጊሩ። ኣብቲ ላዕለዋይ ኣዳራሽ ብገዛ ፍቓዱ ሥጋኡን ደሙን፣ ብምልኡ ምድራዊ ሕይወቱ መስቀዕቲ ምእንቲ ሕድገት ኃጢአት ኣወፍዩ። እቲ ዝተረፎ ነቲ ደማዊ ኣገባብ ኣብ ዓርቢ ሰቐለት ዝፈጸም ጥራሕ እዩ ተሪፍዎ። እቲ ውሽጣዊ ፍጹም መስቀዕቲ ኣብ ጸሎተ ኃሙስ ምሸት ዝገበሮ ኣብ ዓርቢ ሰቐለት ፈጸምዎ። እምብኣር ኢየሱስ ተፈጸመ ክብል እንከሎ ፍጹም ናይ መስቀዕቲ ኣብ መስቀዕቲ ቅዱስ ቍርባን ዝበሎ ሓላት እዩ ዘመልክት።

ፍቅርኝ አብ ዝፍጸም ዘሎ መስመር ምምጻእ።

አብ ሕይወትካ አብ መስዋዕቲ ዝሓትት ክትግብዮሉ ዘሎካ አሎዶ? ብብዙሕ መጽናዕቲ፣ ጸዕርን ጸሎትን አብ ንክርስቶስ ምምሳል ከብጽሓና ዝኸእል ፍቅሪ አሎ። መስዋዕቲ ቅዳሴ ቀዳማይ ዝስራዕ ነዚ ክንበጽሕ ዝገብር እዩ ምኽንያቱ ቅዱስ ስርዓተ ሉጡርግያ ክንፍጽም እንከሎና መስዋዕታዊ ፍቅሪ እና እንረክብ። ኢየሱስ አብ ቀራንዮ ዝፈጸመ መስዋዕቲ ብመስዋዕቲ ቅዳሴ ዕለት ዕለት አብ እነዕርጎ ህያው ንገብሮ። በዚ አቢልና ብናይ ወዱ መስዋዕቲ ፍቅሪ አቢልና አብ ሰማያዊ አቦ ንቅርብን ብእኡ አቢልና ንሕደስን።

አብ ዓርቢ ስቕለት ኢየሱስ **ተፈጸመ** ኢሉ። እዚ ዝበለ ናይ አብኡ መደብ ፍቅሪ ንዓለም ንምድሓን ምስ ተፈጸመ እዩ። ድሕሪ እዚ ኸአ አምላኽ ነዚ አብ ልቢ ነፍሲ ወከፍ አማናዮ ክፍጽም ይደሊ። ስለዚ ፍቅሪ አምላክ ክሕድስካ ክቕይረካ ትደሊ እንተ ኾንካ። ፍቅሪ አምላኽ አባኻ ክፍጸም ትደሊ እንተ ኾንካ። ሓደ መዓልቲ **ተፈጸመ** ክብለካ ትምነ እንተ ኾንካ ኩሉ ጊዜ ቅዳሴ ሰማዕ። እዚ እንተ ገበርካ አብ ንግደት ቅድስና ክመሓካ እዩ። ብርግጽ ነፍሲ ወከፍ መስዋዕቲ ቅዳሴ ብዝበለጸ መስዋዕታዊ ፍቅሪ ኢየሱስ ክርስቶስ ንልብና ይሕድስ።

አስተንትኖታዊ ሕቶታት።

-
-

1. በየና መገዲ እዩ ኢየሱስ ከም መፈጸምታ ናይ ሓደ ነገር ዘይኮነ ምልአት ከምዝኾነ ከመልክት “ተፈጸመ” ዝበለ?
2. ኢየሱስ አብ ሕይወት ነፍሲ ወከፍ አማናይ ዝፈጸመ ናይ ድሕነት ዝራሕ አብ ምልአት ክበጽሕ ከምዝደሊ ርኢና። ሓደ ካብቲ ነዚ ዝገብሮ ኸአ ብመስዋዕቲ ቅዳሴ አብኡ ናይ ክርስቶስ መስዋዕቲ አብ ቀራንዮ ህያው ዝኸውን ንኦሩ። እዚ ክሳብ ክንደይ አብ ቅዳሴ ዘሎካ አረአእያ ይቕይሮ? ቅዳሴ ከመይ ምስኮነ እዩ ስርዓት ወይ ግቡእ ክግበር ዘለዎ ኮይኑ ጥራሕ ዘይኮነ ሓደ ዝበለጸ ንኢየሱስ ክርስቶስ ብምሉእ ክትረኽቦ ገርካ ዝርኦ።
3. አብ ብሉይ ኪዳን ንኢየሱስ ዘመልክቱ ብዙሕ ንረክብ። አየናይ ክፍሊ ብሉይ ኪዳን ብዝያዳ ዝፍተወካን እተድንቆን አሎ?

፯ይ ኦ አቦይ ንነፍሰይ አብ ኢድካ አማዕቕባ አሎኹ ኢሉ ጨርሐ እዚ ምስ በለ ነፍሱ ወፀት (ሉቃስ 23:46)።

ሰባት አብ ዓርቢ ስቕለት አብ መስቀል ዝርእይዎ ሓደ ሰብ ዝተሳቐየ፣ ዝተዋረደን ብዝጨኸነ ዘሳቕን አገባብ ዝተቐትለ እዩ። እንተ ኾነ ቃላት ኢየሱስ አብ መስቀል እንከሎ ዝተዛረበን ንሱ ገንሸል ብጸላእቱ ዝተዓወቱሉ ከምዘይኮነ እዩ ዝነግር። ክሳብ መጨረሻ ሰዓት ናይ እቲ ዝገጥም ዝነበረ ዋና ከምዝኾነ እምበረ ገንሸል ከምዘይኮነ አርእዩ። ንሱ ዝተሳዕረ ሰብን ከስተንፍስ ዘይክለል ዘይኮነ ኢየሱስ ነፍሱ አብ ሰማያዊ አብኡ የማዕቁባ በዚ ኸአ አብኡ ከምዘድሕኖ ዓቢ ምትእእማን አለዎ።

ሰለስተ ካብ ሓዋርያት ዓዊ ኢሉ ከም ዝጨርሐ ይነግሩ (ማቴ 27:5፥ ማር 15:37፥ ሉቃ 23:46) ዮሐንስ ብኻልእ አዘራርባ ነቲ ዓው ኢልካ ምጭራሕ አይጠቕሶን ግን ኢየሱስ “ተፈጸመ” ኢሉ ከም ዝሞተ ይነግር (ዮሐ 19:30)። ኣብ ግሪኽን ኣረማይስጥን ተፈጸመ ዝብልን ዓው ኢሉ ጨርሐ ዝብልን ሓደ ነገር እዮም ዘስምኡ። ኢየሱስ ኣብ ከናፍሩ ናይ ዓወት ድምጺ እናአስምዐ እዩ ሞይቱ። ቀስ ኢሉ ወይ ሕሹኽሹኽ እናበለ ድምጹ ኣትሒቱ ከም ሓደ ኣብራኹ ዝተሓምሸሸን ስዕረቱ ዝአመነን ኮይኑ አይሞተን። ከም ሓደ ኣብ ልዕሊ ጸላኢኡ ዓቢ ዓወት ዝተጎናጸፈን ኣብ መወዳእታ ምዝሞም ዓወት ዝበጽሐ እዩ ፈጺምዎ። “ተፈጸመ” ናይ እቲ ዝተሰቐለ ክርስቶስ አውያት እዩ ግን ናይ ዓወት አውያት እዩ።

ዓው ኢልካ ምጭራሕ። The Loud Cry።

ሉቃስ ወንጌላዊ ኢየሱስ ምግብ ዓው ኢሉ ከም ዝጨርሐ ይነግረና፥ እዚ ኣብ ሓዲስ ክዳን ብዝተፈላለየ መገዲ ከም መግለጺ ኮይኑ ንረኽቦ። ኣብ ገለ እዋን ንአምላኽ ኣብ ምምስጋን ክብሃል እንከሎ ንረኽቦ (ሉቃስ 1:42፥ 19:37፥ ራእይ 5:12)። ኣብ ካልእ ጊዜ አጋንንቲ ካብቲ ሒዞም ዘለዉ ክወጽኡ እንከለዉ እናጭረሑ ከም ዝወጽኡ ይነግር (ማር 1:26፥ 5:7፥ ግ.ሓ. 8:7)። ገለ እዋን ከአ ኣብ አፍደገ ሞት እንከሎኻ ናይ ተስፋ ምቕራጽ መልክዕ ዘስምዑ ይኸውን። ኢየሱስ ንኣብነት ንአልአዛር ካብ ሞት ናብ ሕይወት ከተንሥኦ እንከሎ ዓው ኢሉ ጨሪሑ (ዮሐ 11:43)። እዚ አቕዲሙ ዝሕብሮ ኩሎም ሙታን ናይ ክርስቶስ ድምጺ ሰሚዖም ካብ መቓብሮም ኣብ ጊዜ ትንሣኤ ሙታን ክወጹ ከምዝኾኑ ዝሕብር እዩ (ዮሐ 5:28)። ብተመሳሳሊ መገዲ ዓቢ ድምጺ መላእኽ ክእወጅ ናይ ጎይታ ኩሎም ሙታን ኣብ ቅድሚ ክርስቶስ ከም ዝትንሥኡ መለኸት ክውቃዕ እዩ (1ተሰ 4:16)። ስለዚ ኢየሱስ ዓው ኢሉ ክጭርሕ እንከሎ ግድነት ናይ ስቓይ ድምጺ አይኮነን፥ ብኸያት ምስ ተስፋ ዝተተሓሓዘ ኣብ ጊዜ ሞት ክኸውን ይኸእል እዩ (ግ.ሓ. 16:28፥ ራእ 14:28)።

ኢየሱስ ክመውት እንከሎ ኣብ ከናፍሩ ጸሎት እናደገመ እዩ መይቱ “ኦ አቦይ ንነፍሰይ ኣብ ኢድካ አማዕቁብ አሎኹ”። እዚ ኣብ መዝ. 31:5 ሓንቲ ቃል “አቦይ” ዝብል ዝተወሰኸ ዝተወሰደ እዩ። እዚ ጸሎት ኩለን አደታት አይሁድ ንደቀን ቅድሚ ምድቃሶም እታ መዐረሻ ቃል ክደግምዎ ዝምህራኦም እየን። ቅድሚ ጸልማት ምጃኑ ነዚ ጸሎት ይደግሙ። ኣብ ሃገርና እውን ብሩኅ ለይቲ አይሕዲርካ ብርሃን ምዓልታ አርእየኒ ኢልና ንጽሊ። ኢየሱስ “ኣብ ኢድካ ነፍሰይ አማዕቁብ አሎኹ” ክብል እንከሎ ኦ አቦ ዝብል ብምውሳኹ ዝያዳ ፍትውፍቲ ከም እትኸውን ገርዋ።ወላ ኣብ መስቀል እውን ኢየሱስ ከም ሓደ ሕጻን ኣብ ሕቕሬ ኣብኡ ዝድቅስ ዘሎ ኮይኑ እዩ መይቱ ወይ ደቂሱ።

እዚ ብሩህ ዝኸውን ኢየሱስ ንመዝ. 31 ጠቂሱ ብምሉእ ተአማምንነት መንፈሱ ኣብ ሰማያዊ ኣብኡ ከረክብ እንከሎ፥ ምሉእ እምነት ሰማያዊ ኣብኡ ከምዘድሕኖ አረጋገጹ ይዛረብ።

መዝ. 31 ናይ ሓደ ጻድቕ ሰብ ብጸልእቱ ዝሰቐ ዘሎ እዩ ዝገልጽ። ኩነታት ናይ እዚ ሰብ ብግሉጽ ነቲ ክርስቶስ ኣብ ዓርቢ ሰቕለት ዝረኸቦ አቕዲሙ ዘንጸባርቅ ወይ ዝነግር እዩ። ጸላእቱ ብሓባር ኮይኖም ውዲት ይአልሙ ሕይወቱ ንምሕላፍ ከአ ዓመጽ ዩካይዱ (መዝ. 31:13)። ንሱ ብጸላእቱ ዝተናዕቀ ኃይሉ ብአበሳኡ ዝላሕለሐ አዕጽምቱ ዝማህመነ እዩ (መዝ. 31:10-11)።

“ኦ እግዚአብሔር አባኻ እውከል አሎኹ፥ አይተጎፍረኒ፥ ንስኻ ጻድቕ አምላኽ ኢኻ እሞ እጽሊ አሎኹ አድኅኒ። ጽን ኢልካ ስምዓኒ ሕጂ አድኅኒኒ ዝዕቆበሉ ጽኑዕ ከውሒ ዝድኅኑ ሰርዲ ኹነኒ። እምባይን ዕርደይን ንስኻ ኢኻም ስለ ስምካ ኢልካ ምርሓኒ። ከምኡ እውን አሳልየኒ።

ንስኻ ጸግዐይ ኢኻ እሞ፥ ካብቲ ብሕቡእ ዘጸወዱለይ መፈንጠራ ኣውጽኦኒ። ኣነ ኣባኻ እምዕቆብ ኣሎኹ ኦ እግዚአብሔር ንስኻ እሙን ኣምላኽ ኢኻ እሞ ኣድጎነኒ” (መዝ. 31:1-5)።

እዚ ሰብ እዚ ብንጹር ኣብ ኣምላኽ እምነት ዘለኦ እዩ። ብምሉእ እምነት ሕይወቱ ኣብ ኣምላኽ ዝገበረ እዩ። ምሉእ እምነት ገሩ ሕይወቱ ኣብ ኢድ ኣምላኽ ይገብር ብርግጽ ከኣ ከም ዝሕልዎ ይኣምን። ኣብ መጨረሻ ዘርብኡ ክውድእ እንከሎ ስለ ዘድሓኖ እናኣመስገነ ንኻልኦት ጽኑዓት ኣብ ኩሉ ፈተናታትን ክኾኑ ይነግር ምኽንያቱ ኣምላኽ ኣብ ዝበሎ እሙን እዩ።

“ጸላእቲይ ከቢዮም ከጽብቡለይ ከለዉ ምሕረት ገይሩለይ እዩ እሞ እግዚአብሔር ይመስገን። ኣነ እግዚአብሔር ካብ ገጹ ሰጉጉኒ እዩ ኢለ ስለ ዝሓሰብኩ ሰምበድኩ ናብኡ ምስ ኣቶኹ ግና ንድምዒ ጸሎተይ ሰምዖ ኣቱም ቅዱሳኑ ኹሉኹም ንእግዚአብሔር ኣፍቅርዎ እግዚአብሔር ንእሙናት ይሕልዎም እዩ። ንዕቡያት ግና ኸምቲ ዝግብኦም ገይሩ ይቐጽዮም። ኣቱም ብእግዚአብሔር ተስፋ እትገብሩ ኹልኹም በርትዑ ልብኹምውን ይጽናዕ” (መዝ. 31:21-24)።

መዝሙር 31 ብርግጽ ናይ ዓቢ ተስፋ ጸሎት እዩ ኣብ ማእከል ስቓይን ምስቲ ናይ ኢየሱስ ኣብ መጨረሻ ቅድሚ ሞቱ ዝደገሞ ጸሎት ዝሰማማዕ እዩ። ከምዚ መዘምር ኢየሱስ ነፍሱ ኣብ ኢድ ኣምላኽ ይሓድግ እዚ ኸኣ ኣብኡ ካብዚ ሞት ከድሕኖ እዩ። ብርግጽ ሉቃስ ወንጌላዊ ከምዚ ዝበለ እምነት ንኢየሩሳሌም ገጹ ክኸይድ እንከሎ ብዛዕባ ሞቱን ትንሣኤኡን ክሃረብ እንከሎ ከም ዝገለጸ ይነግር (ሉቃ 9:22፥ 18:33)። ኣብ ቅድሚ ባይቶ ኣይሁድ ምስ ቆመ ኣውኪእዎ ነሩ እዩ (ሉቃ 22:69)። ሕጂ ኣብ ጊዜ ሞቱ ኣብ መዝ. 31 ተመሊሱ ከም ናይ መጨረሻ ጸሎቱ ከምዚ ይብል “ኦ እግዚአብሔር ኣባኻ ነፍሰይ እውክል ኣሎኹ ኣይትግደፈኒ”።

እቲ ጸሎት ንባዕሉ።

እቲ ጸሎት ንርእሱ ክልተ ክፍሊ ኣልኦ፥ ግላዊ መልእኽትን ናይ እምነት ሓሳብን።

ኢየሱስ ኣብ ናይ መጨረሻ ቃላቱ ንእግዚአብሔር ኣብ ዝሓለፈ ሓደ ነገር ከም ዝገብረሉ ከመልክት ከም ናይ ግሉ “ኣቦ” ገሩ ይጽውዖ (ልቃ 10:21፥ 11:2)። ብርግጽ ናይ ሉቃስ ብዛዕባ ሕማማት ኢየሱስ ኣብ ደብረ ዘይቲ ንኣብኡ ክጽሊ እንከሎ ይጅምሮ “ኦ ኣቦይ ፍቓድካ እንተ ኹይኑስ ነዛ ጽዋዕ እዚኣ ኻባይ ኣጎልፋ ግናኽ ፍቓድካ ደኣ እምበር ፍቓደይሲ ኣይኹን” (ሉቃ 22:42)። ክልቲኡ ኢየሱስ ኣብ ጎቦ ኢየሩሳሌምን ከምኡ ኣብ ጎቦ ደብረዘይት ሕማማቱ ዝጀመረሉን ብሓደ ይኸይድ። ከምቲ ነቲ ጽዋእ ቅድሚ ምስታዩ ኣብ ሰማያዊ ኣብኡ ዘቕረበ ሕጂ ኸኣ ብተመሳሳሊ መገዲ ጽዋዕ ስቓይ ከምቲ ኣብ ገተ ሰማኒ ኣብ ኣብኡ ዘቕረበ ሕጂ ኸኣ ኣብኡ የቕርቦ።

ቃላቱ ነፍሱ ኣብ ኣብኡ ከማሕጽን እንከሎ ሕይወቱ ኣብ ኣብኡ ኣብ ግብሪ ከም ዘወፊ ዘሎ ይገልጽ። እዚ ዘዘኻኸር ኢየሱስ ዝበሎ ንሱ ከም ሕያዋይ ጓሳ ብገዛእ ፍቓዱ ምእንቲ ኣባግዑ በጃ ይሓልፍ። “ባዕለይ እየ በጃ ኣጎሊፈ ዝህባ እምበር ካባይ ዝወስዳስ ሓደ እኳ የልቦን፥ በጃ ኸጎልፋ መሊሰውን ክወስዳ ሥልጣን ኣሎኒ፥ ነዚ ትእዛዝ እዚ ካብ ኣቦይ እየ ዝተቐበልክም” (ዮሐ 10:18)። ኢየሱስ ነዚ ኣቐዲሙ ክብሎ እንከሎ ንሱ ኣብ ኢድ ኃጢአተኛታት “ኣሕሊፎም ከም ዝህብዎም” (ሉቃ 9:44) ነገሩ። ኣብ ጊዜ መጨረሻ ሕይወቱ ካልእ መደብ ከምዘሎ ገሊጹ። ኢየሱስ ባዕሉ ወላ ሊቀ ካህናት ወይ እውን ሮማዊ ወተሃደር ኣይኮነን ንሕይወቱ ኣሕሊፋ ዝህባ። “ሕይወተይ ኣባኻ ኣማሕጽን ኣሎኹ” ኢሉ። ሕይወቱ ኣብ ኢድ ጸላእቱ ኣይኮነን ዝህብ ዘሎ እንታይድኣ ናብ ኣብኡ እዩ ዘማዕቁብ ዘሎ። እዚ ኢድ ኣብ ሓዲስ ኪዳን ብምሉእ እሙንን ናይ

እግዚአብሔር አብ ምሉእ እምነት ዝተመስረተ ሓልዮት ንህዝቡ እዩ ዝገልጽ (ዮሐ 10:29፥ ግ.ሓ. 4:28, 30)። “ኣ ኣቦ ንነፍሰይ ኣብ ኢድካ አማዕቁባ አሎኹ” (ሉቃ 23:46)።

አብ መጨረሻ ኢየሱስ ንመዝ. 31 ክተቐስ እንከሎ አገዳሲ እዩ። ከም ኣይሁዳዊ ወይ ራብያዊ ባህሊ መዝሙር 31 ምሸት ዝድገም ጸሎት እግዚአብሔር ምስ ደቀሱ ንህዝቡ ክሕሉ ዝድገም እዩ። እዚ መዝሙሩ አብ ጊዜ ኢየሱስ ብኸምዚ አገባብ ይድገም እንተ ድኣ ነሩ ጸሎቱ ዝዓበየ ትርጉም እዩ ዘስምዕ። ከም ኢየሱስ አብ ድቃስ ሞት ዝኣቱ ዘሎን ንገዛእ ርእሱ አብ አብኡ ዘማዕቁብ ዘሎ። አብ ጊዜ ሞተ አብ ድቃስ እንከሎ ዝሕልዎን ድሕሪ ሰለስተ መዓልቲ ምስ ተንሥኦ ዝጣበቐሉን እዩ።

አብዚ ጊዜ ሕማማት መዝ. 31 ክንደግማ እንከሎና ዝሰማማዕ ጸሎት እዩ። ብዙሓት ቅድሚ ንድቃስ ምኻዶም ጸሎተ ንዋም እናደገሙ እንከለዉ ንገዛእ ርእሶም አብ አምላኽ የማዕቁቡ ከምቲ ኢየሱስ ቅድሚ ድቃስ ሞቱ ምቕባሉ “ኣ ኣቦ ንነፍሰይ ኣብ ኢድካ አማዕቁባ አሎኹ”።

ናይ አስተንትኖ ሕቶታት።

1. ኢየሱስ ቅድሚ ምማቱ “ኣ ኣቦይ ንነፍሰይ ኣብ ኢድካ አማዕቁባ አሎኹ” እናበለ ጨረሑ። እዞም ናይ መጨረሻ ቃላት ኢየሱስ ግዳይ ናይ መጨረሻ ትንፋሱ ትወጽእ ዘላ ከምዘይኮነት እንታይ ድኣ ናይ ኩሉ ብዓርቢ ስቕለት ዝተፈጸመ ነገራት ከም ዝቆጸጸሮም ዝነበረ ኸገልጽ ዝተባህለ እዩ? ናይ ኢየሱስ አብነት ከመይ እንተ ኾነ እዩ ከነቃቅሓና ዝኸእል አብ ጊዜ ወጣሪ ኩነታ አብ ሕይወትና?
2. አብ ከመይ ዝበለ መገዲ ኢኻ ሕይወትካ አብ ኢድ አምላኽ አብ ምንባር እትጠራጠር? ገለ ክፍሊ ሕይወትካ ካብ ኢድ አምላኽ አብ ርእሰኻ ጥራሕ እትሓድጎ አብ ኢድ አምላኽ ዘይተማዕቕቦ? ቅ. መጽሓፍ ኢድ እግዚአብሔር አቦ ፍጹም እሙንን ዝግደስን አብ ኩሉ ዘድልየና ዝኾነ ነገራት ከም ዝኾነ እዩ ዝግለጽ (ዮሐ 10:29፥ ግ.ሓ. 4:28)። ከመይ እንተ ኾነ እዩ እዚ ክሕግዘካ ዝኸእል?
3. ቅ. ዮሐንስ ጳውሎስ ፪ይ ሓድ እዋን ከም ዝበልዎ ስቓይት ክርስቶስ ዝለዓለ ጥርዚ ግልጸት ፍቕሪ አምላኽ እዩ። አየና እዋን ወይ ዓላማ አብ ስቓይ ክርስቶስ አብ ዝንገረሉ ብዝያዳ ይትንክፈካ ከም መግለጺ ፍቕሪ አምላኽ?

አባ ንጉሠ ፍሥሓ